

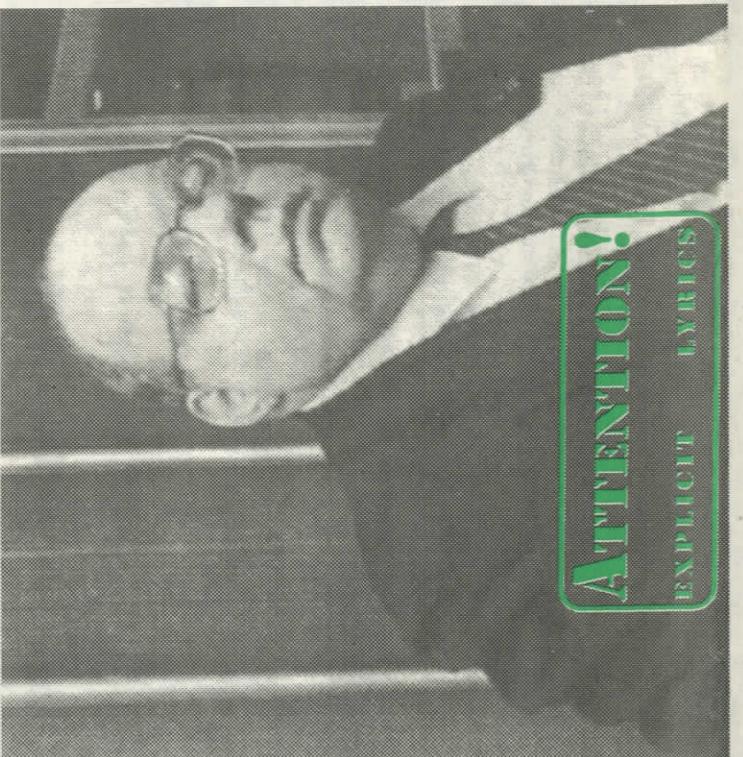
EUDUSNIEWS

Dusniews nr. 9/ 1998. Uitgever: anti-autoritair actie- en informatiecentrum 'EuroDusnie'. Tegen nazi's, staat & kapitaal! Voor internationale solidariteit!

MANNEN MET DIKKE NEKKEN

Als ik me ergens aan irriteer zijn het vadsige mannen waarvan het hoofd zich direct op de romp bevindt. Van die types die zich met hun bio-industrievele volgevreten rotkop aan ons opdringen. Ze beschikken over een te dik betaalde baan die ze te danken hebben aan hun belangrijke vriendjes die overigens vaak ook niet een duidelijk waarneembare nek bezitten of hun baan dankten aan het feit dat ze lid waren van de juiste politieke partij. Wanneer er dan zo'n type op de beeldbuis en in kranten verschijnt met een lullig Schots geruit dekentje over z'n knieën heb ik echt voor een week gegeten en gedronken. Misschien heeft de immer oplettende Dusnieuw lezerster al begrepen aan welk openbaar misbaksel uw commentator zich nu weer wenst te vergrijpen. Juist we hebben het hier over het Stasi zwijn Arthur Docters van Leeuwen. Als er één bewijs is dat god niet bestaat is het wel Docters van Leeuwen. Wat je eigenlijk alleen in de allerslechste Duitse nazi propagandafilm kan zien gebeuren werd begin 1995 werkelijkheid: Een voormalige hoofd van de

Binnenlandse Veiligheids Dienst werd gepromoveerd tot Super Procureur Generaal, de Leider van alle openbare aanklagers in het land. Daar werd hij echter zelfs door z'n eigen collega-kapitalisten uitgekoos omdat hij ook voor hen te arrogant en autoritair was. Nog geen jaar na zijn gedwongen vertrek uit het openbaar ministerie is Arthur Docters van Leeuwen weer helemaal terug. Hoewel hij in interviews zegt geen snars te weten van "effectenbeheer" wordt hij voorzitter van de Stichting Toezicht Effectenbeheer, de organisatie die het verzamelde schorem op de beurs en effectenvloer in de gaten moet houden. Vierhonderd duizend gulden krijgt Arthur per jaar op z'n bankrekening gestort voor werk waarvan hij dus zelf zegt niets af te weten. Als tegenprestatie stopt hij de procedures die hij tegen zijn ontslag als SPG was gestart. Minister Zalm zei er over: "Docters is een zwaargewicht, hij heeft weliswaar geen ervaring met effecten maar wel als wakhond" en op dat moment was ik het voor het eerst in m'n leven met de minister eens... Arthur

OPROEP TOT GEWELDLOZE DIRECTE AKTIE TEGEN GENETISCHE MANIPULATIE

Maandag 16 november werd het Indiase volk geïnformeerd, door de landelijke kranten, over het feit dat Monsanto¹, de afgelopen 3 maanden 40 velden heeft aangelegd waarop genetisch gemanipuleerde katoen wordt verbouwd. Deze proefvelden liggen verspreid binnen India over 5 provincies. Op deze velden probeert Monsanto een d.m.v. genetische manipulatie hybride katoenzaadsoort te kweken dat een bepaald enzym voortbrengt (Bacillus Thuringiensis). De federale regering heeft toestemming gegeven aan Monsanto om proefvelden aan te leggen in 6 provincies. Enorme anti-genetische manipulatie bewegingen komen hier tegen in opstand en zijn bezig met het mobiliseren van mensen. Dit maakt de regering enigszins onrustig en onder druk van deze beweging heeft de Indiase regering het bedrijf Monsanto gevraagd het land te verlaten. Want met de aanleg van deze proefvelden houdt Monsanto zich niet geheel aan de Indiase wetgeving, zo zegt de regering. De verschillende bewegingen die zich tegen Monsanto aan het organiseren zijn hebben dit bedrijf en de Indiase regering een ultimatum gesteld. De proefvelden moeten onmiddellijk gesloten en afgebroken worden en bedrijven die zich bezig houden met genetische manipulatie moeten uit India en uit de hele wereld verdwijnen. Zo niet dan zullen er directe acties gevoerd worden tegen kantoren van Monsanto en soortgelijke bedrijven. Zij hebben aangekondigd aan de beheerders van deze proefvelden dat - als er niet gestopt wordt met het kweken van genetisch gemanipuleerde planten en zaden - honderden boeren en landarbeiders naar deze velden zullen komen en dat deze mensen de velden tot de grond toe zullen afbranden. Deze acties zullen net zo lang duren totdat Monsanto en consorten met afbraak beginnen. De directe acties zullen niet stoppen totdat Monsanto en consorten totaal verdwenen zijn uit India. Geen enkele vorm van geweldloze directe actie moet worden geschuwd om

dese bedrijven een halt toe te roepen. Wilen deze bedrijven niet luisteren dan moeten ze het maar financieel voelen. In India worden honderden planten uit deze velden getrokken en soms zelfs hele velden afgebrand. De KRRS(2) die zich tegen genetische manipulatie hebben uitgesproken, roepen op tot directe actie. Zij roepen op om bedrijven die zich bezig houden met Genetische Manipulatie, zeker Monsanto, overal in de wereld, te bezetten of hun proefvelden af te branden. Probeer ook de nationale en lokale pers in te lichten over acties die over de hele wereld plaatsvinden tegen deze multinationals!
Deze oproep wordt gedaan vanuit het achterliggende gedachtegoed van PGA(3).

Op de EuroDusnie Website verschijnt binnenkort een lijst met bedrijven die zich bezig houden met het genetisch manipuleren van planten en waar hun testvelden ieder jaar weer nieuwe zaden te doen aanschaffen.

1 Monsanto: Een enorme chemie gigant die zich zeer actief bezig houdt op het gebied van landbouw. Het bedrijf werkt onder andere aan de ontwikkeling van zaden die slechts eenmaal geoogst kunnen worden en daarna onvruchtbaar worden. Dit wordt gedaan om boeren ieder jaar weer nieuwe zaden te doen aanschaffen.
2 KRRS (Karnataka Raaya Ryota Sanghe): Organisatie uit de Indiase deelstaat Karnataka waar miljoenen kleine boeren en landarbeiders bij aangesloten zijn. Deze organisatie probeert d.m.v. directe acties 'vrij handel een halt toe te roepen.
3 PGA: Peoples Global Action is een wereldwijde alliantie van basisbewegingen waaronder boerenorganisaties, vakbonden, vrouwenorganisaties en inheemse volkeren. PGA verenigt enorme politieke en sociale bewegingen van alle continenten. Voor meer informatie over PGA: <http://www.agp.org>

INHOUD

KLM - Kennis Loop Moeizam.	2
Redactieel.....	2
Geld of leven.....	3
Oncontroleerbare frauderings- praktijken van Euro-parlementariërs.....	3
Colofon....	3

De verspreidlijking van de multinationale en de multinationale sering van de staat.....4/5
Gaat het donderen in Keulen.....6
Buik & hoofd.....7
Voortzetting van de anti-MAI-campagne.....7
De nieuwe transatlantische markt.....8

Valkuilen voor de solidariteitsbeweging.....8/9

Vrouwen uit Zimbabwe tegen SAP's.....10
Get involved.....11
Actie, party en overleg.....achterop

KLM - KENNIS LOOPT MOEIZAAM!

Ik ben getuige van een nieuwe aflevering van het Spektakel, de waan van de dag. In de arena de (ex-) vertegenwoordiger van de Nederlandse regering in Parijs in punt MAI, die veronzekerd roeft dat de Economie I = Grieks voor 'huishouding', maar hoe staat het nu met de huishouding van de aarde? moet groeien door verdere bevrijding van handelen kapitaal [Kapitaal Liberation Movement, KLM], terwijl hij toegeeft dat er over het milieu "nooit serieus was nagedacht" tijdens de onderhandelingen.

Daarnaast wat actievoerders van grassroots organisaties die er door hun bewustmakingscampagne en directies mede voor gezorgd hebben dat het MAI inmiddels (althans voorlopig) van tafel is. Actievoerders wier agenda voor een groot deel door die van de vijand, de waan van de dag, wordt bepaald, teneinde hun leven niet door deze te laten bepalen. Tenslotte de kritische econoom Opschoor, die de destructieve gevolgen van "steeds minder geclausuleerde marktkrachten" voor milieu en ontwikkeling benadrukt en die armoedebestrijding als voorwaarde voor duurzame ontwikkeling beschouwt. Opschoor, die zich bij een eerdere gelegenheid heeft uitgesproken over het onnodig toenemende vliegverkeer: Terwijlje *businessmen* in hun handen zwarte koffertjes uit een vliegtuig zag stappen [KLM: see, *buy and fly!*], stelde hij de vraag: 'Wat wordt hier getransporteerd?' Het antwoord luidde: 'Kennis!' Sinds vele maanden werken grassroots organisaties die het verzet tegen de alles overheersende 'Vrije Markt' in hun vaandel hebben staan samen aan een nieuw project: In juni doen 500 Indiase boeren de Europese burgers, actiegroepen en "machtcentra" [Is dat niet hetzelfde?] aan om van hun oordeel over de grote kapitaalbevrijding blijk te geven. Ze komen met het vliegtuig uit het verre India en ik zie het al voor me: 500 Indiase boeren met 500 zwarte koffers stappen de *gangway* af! Wat kunnen we van ze leren?

Ik trek zomaar wat koffers open en haal er één van de belangrijkste boodschappen van het Hindoeïsme uit die vraagt om eerbied voor al het leven: "*We are all Spirit Souls.*" Ik vind *ahimsa*, het principe van geweldloosheid jegens mensen en alle andere wezens en het actiemiddel van burgerlijke ongehoorzaamheid, dat niet alleen Gandhi probeerde in de praktijk te

brengen. Ik blader in de veda's [sanskriet voor 'kennis'] die meerdere duizend jaren voor onze tijdsrekening zijn geschreven en lees een paar onderstreepte verzen uit de magistrale hymne aan de Aarde, waarin het belang van ecologie en milieu en de gedachte van duurzaamheid naar voren komen:

"Aarde, die de zeeën omvat, de rivieren en andere wateren, waarop het voedsel en de graanvelden zijn ontstaan, waarop alles dat ademt en beweegt zich bevindt, mag zij ons de beste van haar gaven schenken.

Aarde, waarop de wateren altijd en overal voor iedereen vloeien, dag en nacht, mag zij stromen melk over ons uitgieten en ons in haar glans hullen.

Mogen zij die uit u geboren zijn, o Aarde, bijdragen aan ons welzijn, vrij van ziekte en bedarf. Waakzaam zullen wij u gedurende een lang leven eer bewijzen.

Aarde, mijn moeder, laat mij door uw zegen in overeenstemming met de hemel leven, o wijze, steun mij met gratie en schoonheid.

Wat ik ook van u neem, Aarde, mag het snel weer opproeien. O reiniger,

moge ik uw vitale delen of uw hart niet verwonden." Ik blader een paar eeuwen verder en hoor Prabupad over milieu en ontwikkeling, die roept: "*The link between pollution of consciousness en pollution of the*

FRANCO-GERMAN SHOOT
Sharing Europe's new
economic blueprint
Part 10
TREAT YOURSELF
Medical test
bits to use
at home
& more

Business mobilises to oppose centre-left government agendas

environment is something that bears careful consideration," en: "If there was one organisation on the world to handle the distribution of grace, there were no people starving of hunger, there was no necessity to open slaughterhouses and no need to tell lies about overpopulation."

Zo, en dit waren pas de eerste paar koffers. Koffers vol eeuwige wijsheid om tegen de waan van de dag te houden.

Bronnen:
Symposium MAI versus Rio, 22 oktober in Leiden.
Het verhaal Aarde, inheemse volkeren aan het woord over milieu en ontwikkeling, Novib, Den Haag.
Spiritual Nature, Govinda Press.

REDACTIONEEL

De lay-out kriegt het laatste woord... en mag het oude 'Editorial' vervijfden... Goed zo. Je hebt Dusnieuws nummer 9 in handen! Bijna nummer 10, bijna jubileum. Ga maar alvast cadeau' s uitzoeken. Ook deze keer zijn wij weer extreem laat - over anderhalf uur moet de krant naar de drukker... wat de lay-out niet ten goede komt. De volgende keer beter. Maar we zijn dan ook geen professioneel redactiekollektief, willen we ook nooit worden trouwens... Wat ons betreft moet praktijk en theorie hand in hand gaan. Over ons 'sloganesk' imago gesproken: dat willen wij graag behouden want we zijn hier uitermate allergisch voor zogenaamde "objectiviteit" en waarom moeilijk praten als dingen in éénzin te zeggen zijn. Maar goed ook alle gesjeesde theoretische komen in nummer 9 aan hun trekken. Zwaartepunten in Dusnieuws 9 zijn, kritiek op de nationale staat, opbouwende kritiek op de anti-globalisaties-beweging in het algemeen en de ontmasking van het kapitalisme als wit, westers mannenproject. Dit voor alle theoretici en diegene die het willen worden. Nee, even serieus. De stukken zijn misschien moeilijk, maar de moeite waard om te lezen. Wij wachten op reacties van jullie. Je kunt er echter ook een steen pakken en een ruit van een bekende bank ingooien - de ideale combinatie van theorie en praktijk...

Ook erg leuk dat er in dit nummer bijdragen staan van mensen die niet bij EuroDusnie werken. Dank daarvoor! Wij ook iets schrijven staan het dan binnen

4 weken naar ons op, wellicht zetten we het er wel gewoon in, als het maar niet met 'diktatuur van de vrije markt' begint maar wel teminste drie keer het

woord 'wereldrevolutie' in voorkomt.

GELD OF LEVEN

anti-kapitalistische karavaan in Nederland ...van Keulen naar Keulen

Tijdens de afgelopen bijeenkomst van het Basisdemocratisch Netwerk is gediskussieerd over hoe Nederland een bijdrage kan leveren aan de immiddels imposante lijst van acties tegen de diktatuur van de vrije markt die in het voorjaar van 1999 op de europees agenda staan (lees verderop). Op dit moment wordt in verschillende werkgroepen gewerkt aan de uitwerking van allerlei snoede plannen die moeten leiden tot een krachtige maand van protest in Nederland. Het is echter niet de bedoeling dat er allerlei acties onder "de vlag" van het Basisdemocratisch Netwerk gaan plaatsvinden. Het netwerk heeft louter het doel als diskussieplatform te dienen waaruit mogelijkwijjs vruchtbare projecten voortkomen waarin mensen uit verschillende sociale groepen met elkaar samenwerken. Een van de voorstellen die nu op tafel ligt is het idee voor een Nederlandse, doch internationalistische bakfiets/brommer/traktor achtige karavaan tussen de Eurotop van 5/6 juni en de G8 bijeenkomst van 18/19 juni volgend jaar. Beide bijeenkomsten zullen uitermate belangrijke bijeenkomsten zijn van de kapitalistische elites en zullen plaatsvinden in Keulen. In de weken naar de Eurotop zullen er in Duitsland ook twee karavaan onderweg gaan naar Keulen onder het motto Geld of Leven (lees verderop). Het idee is om een zelfde soort karavaan in Nederland van de grond te trekken maar dat kan alleen wanneer er genoeg mensen willen helpen met dit idee te werken...

Wat voor karavaan gaat het eigenlijk over?

Zoals gezegd denken de initiatiefnemers vooralsnog aan een karavaan die zich op fietsnelheid beweegt. Het idee is om op 7 juni te vertrekken vanuit Keulen alwaar CAMP99 (waarschijnlijk een stuk land waarop een tentenkamp is gevestigd) tussen de Eurotop en de G8 bijeenkomst opvang zal bieden aan honderden

activisten uit heel de wereld.

Vanuit daar zal iedere dag gemiddeld zo'n 40 kilometer moeten worden afgelegd. Kijkend naar de kaart van Nederland denken we dat het mogelijk is om i.g. Limburg, Brabant, Utrecht, Overijssel en Gelderland te bezoeken maar er kunnen met de trein gezamelijke uitstapjes gedaan worden om bijvoorbeeld aan elders georganiseerde acties mee te doen. We houden vooralsnog ook de mogelijkheid open van een snellere karavaan zou op 17 of 18 juni weer in Keulen terug vinden. Wat betreft de route zouden we met de karavaan graag plaatsen bezoeken waar misschien iets minder gebeurt en dus niet het kleine aantal steden waar een actieve "actiescene" is. Bovendien denken we aan plaatsen waar lokale thema's kunnen worden gekoppeld aan het grotere politiek verhaal (of andersom). De thema's die we hebben bedacht zijn:

- * Rol van de EU
- * Grote infrastructuur projecten
- * Fascisme/ racisme
- * Patriarchale maatschappij
- * Milieu
- * Vluchtelingen/illegalenbeleid
- * Militarisme
- * Dierenwelzijn

Doelen

Deze thema's zouden niet zozeer als op zichzelf staande thema's moeten gepresenteerd. Het doel is juist om duidelijk te maken hoe bijvoorbeeld infrastrukturele projecten door de EU gepromooot worden en bijvoorbeeld wat de rol is van de EU in het economische globaliseringssproces. Het is immers een groot probleem dat veel mensen moeite hebben hun onvrede op bepaalde terreinen niet in een breder context kunnen plaatsen.

Het effect van de karavaan is niet om als een activistencircus door Nederland te trekken. De karavaan zou een Nederlandse bijdrage kunnen zijn aan de lange reeks protesten tegen de diktatuur van de vrije markt.

Met het voeren van lokale acties en het organiseren van informatieprogramma's en discussies kan het thema globalisering van de economie van haar abstracte

colofon

Uitgever: anti-autoritaair informatie- / aktiecentrum EuroDusnie. **Bezoek Adres:** Boerhaavealaan 345 te Leiden **Postadres :** postbus 2228, 2301 CE Leiden **Tel / Fax:** 071-5173019 **E-mail:** eurodusnie@dsl.nl **Website :** www.dsl.nl/eurodusnie **Giro nr.:** 3184679 EuroDusnie, o.v.v Dusniews

Dusniews is het ongeveer vijf wekelijks uitkomend periodiek van aktie-/infocentrum EuroDusnie. Dit is nr. 9. Zwartepunt zijn artikelen over globalisering van de economie, de Europese enwording en verzet hiertegen. De foto's, grafieken, plaatjes zijn - zo als

georganiseerde acties mee te doen. We houden vooralsnog ook de mogelijkheid open van een snellere karavaan zou op 17 of 18 juni weer in Keulen terug vinden. Wat betreft de route zouden we met de karavaan graag plaatsen bezoeken waar misschien iets minder gebeurt en dus niet het kleine aantal steden waar een actieve "actiescene" is. Bovendien denken we aan plaatsen waar lokale thema's kunnen worden gekoppeld aan het grotere politiek verhaal (of andersom). De thema's die we hebben bedacht zijn:

- * Rol van de EU
- * Grote infrastructuur projecten
- * Fascisme/ racisme
- * Patriarchale maatschappij
- * Milieu
- * Vluchtelingen/illegalenbeleid
- * Militarisme
- * Dierenwelzijn

De plannen zijn nog in een vroeg stadium en kunnen alleen realiteit worden wanneer er veel mensen zijn die aan de karavaan willen meedoen en willen helpen de karavaan voor te bereiden.

Hier voor is op donderdagavond 17 december in Utrecht een tweede bijeenkomst gepland. Deze vind plaats in het gebouw van DWARS aan de Oude Gracht 229 in Utrecht. Voor meer informatie kun je terecht bij jaap, ezelveldlaan 53, 2611 RV in Delft. Tel: 015 2146552 of email: dtovانleeuwen@dataweb.nl

karakter worden ontdaan maar zichtbaar en bespreekbaar kunnen maken. De karavaan kan naast het promoten van politieke bewustwording en het wijzen op de gevaren van de economische diktatuur ook mensen wijzen op de veel(zijdig)heid aan alternatieven die er zijn. Je kunt dan denken aan biologische landbouw, onafhankelijke media, maar ook presentaties van actiegroepen. Juist het ontbreken van onafhankelijke informatie is voor mensen vaak een reden om een groot deel van hun leven op het werk of op de bank door te brengen.

De plannen zijn nog in een vroeg stadium en kunnen alleen realiteit worden wanneer er veel mensen zijn die aan de karavaan willen meedoen en willen helpen de karavaan voor te bereiden.

Hier voor is op donderdagavond 17 december in Utrecht een tweede bijeenkomst gepland. Deze vind plaats in het gebouw van DWARS aan de Oude Gracht 229 in Utrecht. Voor meer informatie kun je terecht bij jaap, ezelveldlaan 53, 2611 RV in Delft. Tel: 015 2146552 of email: dtovانleeuwen@dataweb.nl

ONCONTROLEERBARE FRAUDERINGS PRAKTIJKEN VAN EURO-PARLEMENTARIËRS

Regelmatig als je de krant opent slaat of als je een beetje zit te zappen stuif je op frauderingschandalen van Europeelparlamentariërs (EP'ers). Het lijkt er op dat ze niet echt bezig zijn met het vertegenwoordigen van 370 miljoen Europeanen maar dat ze zich alleen maar bezig houden met zakken vullen. En wie controleert dat nog? In principe houden EP'ers zich bezig met het goedkeuren van een flink aantal wetten die door de Europese Commissie worden voorgesteld. En uiteindelijk moeten deze goedkeuringen weer door de Raad van Ministers. Nou als ik de kranten mag geloven dan komt er van die besluitvorming weinig terecht.

EP'ers snoeien met pensioensregelingen. Ze houden er een Europese pensioensregeling op na en een pensioen in het land van herkomst. Hun magere loontje van 150000 gulden per jaar wordt maandelijks aangevuld met gemiddeld 4000 gulden aan reiskosten vergoedingen zonder dat er voor deze vergoeding ook maar enig bewijsmateriaal op tafel moet worden gelegd. Er wordt natuurlijk businessclass gevlogen en moet er met de trein gegaan worden dan natuurlijk alleen eerste klas. Grote dure auto's met chauffeur pendelen de Europeelparlamentariërs tussen Brussel en Straatsburg heen en weer. Veel EP'ers zien hun reiskosten vergoeding als aanvulling op hun loon en niet als onkostenvergoeding. In Brussel is een enorm gebouw van marmer uit de grond gestampt om de werkomgeving van EP'ers wat aangenamer te maken. Tevens zijn er wat douches aangelegd, 700 in het totaal. Per douche is een bedrag gemoed dat gelijk staat aan de kosten van een gezinsauto uit de middenklasse.

Ook het feit dat er 700 douches voor 626 EP'ers worden geinstalleerd zet je toch aan het denken. Wordt dit allemaal dan niet gecontroleerd door een ander orgaan? Jawel, hier is het UCLAF voor, dit orgaan zou frauderingspraktijken van EP'ers moeten opsporen en aanpakken. Alleen is er een probleem met dit orgaan, ook zij zijn niet vrij van fraudering en zijn flink bezig met zakkenvullen. Vooral veel subsidiegeld verdwijnt in hun zakken. Is er dan een ijverige ambtenaar die toch een frauderingskwestie aan de kaak wil stellen dan wordt er met regelmaat door hogerhand even op de vingers getikt van deze ambtenaar en verdwijnt alles weer in de doofpot. En nu komen in mei de Europese verkiezingen er aan. Voor de mensen die nog gaan stemmen zal het nog een lastige keuze worden. Een keuze moeten maken tussen iemand die jaarlijks 10.000 gulden achterover drukt of 40.000. Jelle

MULTINATIONALS VS. STATION

De verstatelijking van de multinational en de multinationalisering van de staat

In Dusnieuws 8 wordt door de anti MAI werkgroep uit Berlijn kritisch gekeken naar de rol van de nationale staat in de globalisering van de economie. Een veel gehoorde argument tegen het "Multilaterale Akkoord Investeringen (MAI)" is dat het democratische macht, nu nog in handen van de staat, overdraagt aan multinationals. De Berlijnse anti-MAI groep stelt dat de staat niet zozeer macht verliest maar meer van 'rol' aan het veranderen is. De sociale welvaartsstaat is volgens de Berlijners niet het slachtoffer maar juist een belangrijke motor achter de vrijhandelsterrein en beperkt zich meer en meer tot het bewaken van de openbare - kapitalistische - orde. De strijd tegen het MAI is dan ook volgens de Berlijnse activisten een strijd tegen de nationale staat. Het volgende artikel borduurt voort op deze stelling en wijst op de steeds verder vervagende lijnen tussen de werkwijze en doelstellingen van multinationals en staten in het door hen beide bepleitte wereldwijde vrijhandelssysteem. (voor de leesbaarheid zijn niet overal unisex-woorden gebruikt...)

Vrij, vrije, vrijblijvendheid...

De zogenaamde supranationale instituten zoals de Europese Unie (EU) en de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en internationale - handels - verdragen hebben sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog enorm aan macht gewonnen. Hun invloed in de landelijke politiek en economie wordt iedere dag groter. "Het moet van Brussel!" "We zijn gebonden aan internationale verdragen!" roepen politici in koor wanneer ze weer eens een voor de bevolking pijnlijke politieke beslissing hebben genomen. Anderzijds schreeuwen vertegenwoordigers van het bedrijfsleven samen met diezelfde politici in koor om meer en verdergaande verdragen. Het excus is altijd dat we geen keus hebben en uiteindelijk allemaal beter worden van hun geliefde "vrijhandel", maar waar dat dan uit moet blijken blijft vooralsnog onduidelijk.

Zogenaamde "vrijhandel" neemt in de meeste instituten en verdragen een centrale rol in. Sterker nog, zonder het ingrediënt vrijhandel blijven er nog maar weinig internationale institutes en verdragen over. Allereerst is het goed te beseffen dat vrijhandel alles behalve vrije handel betekent. Monsterlijk grote multinationals, gesteund door vaderland Staat en de mede door hen geschapen supranationale instituten domineren de wereldhandel. Kleinere spelers worden massaal door hen van het speelveld gesgooid met het excus dat het om een natuurlijk proces gaat. De spelregels zijn echter alles behalve gebaseerd op het "fair play" principe maar wel op het recht van de sterkste en op botte, egoïstische zelfverrijking. Het woordje *vrij* kan dan ook beter vervangen worden door *vrijblijvend*. Bovendien kun je in het hedendaagse neo-koloniale tijdperk ook niet echt van handel spreken als je ziet welke rooftochten multinationals ondernemen. Er wordt voornamelijk veel genomen en niets wezenlijks gegeven. Eigenlijk lijkt vrijhandel meer op *vrijblijvend nemen of beter: ordinair jatten* maar omdat dit in de meeste oren nogal vooringenomen zal klinken houden we het hier bij *vrijhandel*.

Shell helpt I

concurrentiepositie te kunnen handhaven. Nu het proces van privatisering van overheidsinstakken bijna is afgelopen is het tijd voor B.V. Nederland op zoek te gaan naar geschikte fusiepartners. Voorts nog richt ze zich op kandidaat nationale Staten, in Europa. Een naam voor de nieuwe BV is er al, "De Europese Unie". Om de nationale economische zintuigen scherp te houden in de Unie laat ze binnen haar geografische grenzen enige concurrentie toe. Daarnaast wordt met het in stand houden van het idee dat de verschillende nationale staten met elkaar moeten concurreren ook

en bedrijfsleven blijven en halstarrig aan vasthouden en geven de schuld van crises liever aan El Nino, Mitch ofwel aan moeder natuur, terwijl het juist de mens is die er door het versturen van het sociale en ecologische evenwicht een puinhoop van maakt.

De verstatelijking van de multinational

Behalve dat staten in hun gedrag verdacht veel beginnen te lijken op grote bedrijven doet andersom zich een soortgelijk proces voor. Multinationals gaan zich steeds meer als staat gedragen. Toch kun je vandaag de dag niet meer echt zeggen dat een multinational uit één bepaald land komt. Ze hebben immiddels zulke monsterlijke proporties aangenomen dat ze uit hun nationale jas gegroeid zijn. Dat multinationals zich nog wel profileren als een nationaal bedrijf heeft meer te maken met het gegeven dat ze in nationale staten een mooi instrument verdedigen in supranationale instituties zoals de Europese Unie, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD) en de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Multinationals gedragen zich in de landen waar ze "te gast" zijn als privé staatjes. Ze schermen hun grondgebied af met privé legers en bemoeien zich in het gastland met de uitvoering overheidstaten.

Wanneer we naar enkele recente gebeurtenissen met de multinationals Shell en Dole (Amerikaans fruitbedrijf) kijken wordt duidelijk welke taken zo al over genomen worden. Shell bijvoorbeeld besteedt van haar jaarlijkse miljardenomzet in Nigeria zo'n 20 miljoen dollar aan ontwikkelingshulp. Vol trots verspreidt Shell foto's van bedlegerige kindertjes die in een door het bedrijf gebouwde ziekenhuis warm worden gehouden worden door met Shell-schelpen bedekte dekentjes. Het bedrijf klopt zichzelf op de borst dat het in de - door haar vervulde - rivierdelta wegen bouwt, scholen en ziekenhuizen subsidieert en landbouwprogramma's

heeft opgezet. Multinational Dole kwam onlangs nog slecht in het nieuws toen "het gerucht" ging dat ze na de orkaan Mitch duizenden werkneemsters op straat zou gaan zetten. Toen de eerste organisaties reageerden met een oproep tot boycot van Dole producten bleek het allemaal op een misverstand te berusten. De media stond opeens vol met zielige interviews met Dole-bonen die wezen op alle leuke en goede dingen die het bedrijf voor de bevolking deed. Bouwde Dole op haar - met kankerverwekkende chemicaliën vergiftigde - plantages geen scholen en ziekenhuizen (waar de kankerlijders in ieder geval verzorgd aan hun eind kunnen komen)? De wodvoerder van Dole maakte het wel heel erg bont door de retorische vraag te stellen wie anders dan Dole het getroffen land weer zou kunnen oppbouwen.

Beide multinationals wijzen, ter onderstrepung van hun

barmhartige goedheid, ook regelmatig op hun bijdrage

voorkomen dat een ziekte als internationale solidariteit vaste grond krijgt in de Unie. Internationale solidariteit staat immers recht tegen over het door staten en het door haar beminde bedrijfsleven heilige wereldwijde concurrentie-principe. De Unie moet een machte, kapitaalkrachtige internationale koepel van bedrijven worden die kan concurreren met het Noord Amerikaanse handelsblok en Japan. De formules die politici vandaag de dag bepleiten zijn regelrecht afkomstig van in dure pakken gestoken managers en hebben maar weinig te maken met het organiseren van een samenleving. Het is de retoriek van een bedrijfsfilosofie die concurrentie heeft verheven tot een zalgigmakend medicijn voor alle ziektes. In werkelijkheid is juist de centrale positie van concurrentie in ons maatschappelijk organisatiemodel een belangrijke bron van ellende. Wanneer we concurrentie door samenwerking zouden vervangen zouden we al een heel stuk op weg zijn maar politici

Multinationalisering van de staat

De term 'Nederland B.V.' circuleert al langer in bepaalde kringen. Traditionele anti-kapitalisten maar ook linksige sociaal-democraten gebruiken deze term om de verregaande privatisering van overheidsinstakken te bekritisieren. Krookdillentranen huilen ze over het verval van hun geliefde welvaartsstaat. In links- en rechts-liberale kringen is men echter juist trots op het structurele aanpassingsprogramma dat heeft geleid tot de herorganisatie van de welvaartsstaat en haar transformatie in een efficiënt bedrijf. Managementtermen als *concurrentie*, *flexibiliteit* en *efficiency* voeren de bovenstaande politieke discussies. Logisch, want de Nederlandse staat moet zich ook internationaal steeds meer als een bedrijf gedragen om haar

in de opbouw van plaatselijke infrastructuur. Dat wegen, vliegeldens en havens nodig zijn om hun op export gerichte productie te verven vergaat men er bij te zeggen. Maar hun hypocrisie wordt nog het meest duidelijk wanneer je bedenkt waar het geld van de schenkingen vandaan komt want eigenlijk gaat het om ordinair gejat geld, geld wat verdient wordt met het leegplunderen van het gastland.

Kijken we dichter bij huis dan zie je dat de verstatelijking van multinationale bedrijven zich in westerde landen op een soortgelijke, doch meer geinstutionaliseerde wijze manifesteert. De overheid draagt veel van haar traditionele taken over aan het bedrijfsleven door ze te privatiseren. Op populistische toon hebben politici het over het *uitbesteden* van taken aan het efficiënte en dus goedkoper werkend bedrijfsleven. Nadat jarenlang een wereldwijde privatiseringsorkaan woedde zijn de weinige taken die de overheid over heeft die taken waart niet zo makkelijk geld mee te verdienen valt. Maar immiddels heeft de kapitalistische internationale zelfs een manier gevonden om van "Justitie" een produkt te maken. Zelfs iets onmenselijks als de gevengenis is tegenwoordig een leasebaar/verkoopbaar produkt. In De Verenigde Staten werken gedetineerden voor een hongerloon in - geprivatiseerde - fabrieksgevangenissen. In Nederland werken vluchtelingen voor 1 gulden per uur in de fabrieken van de illegalenbajes. Het onderstreept het cynische karakter van de geprivatiseerde nationale Staat.

Wanneer we naar het extremistische MAI-verdrag kijken wordt nog gesproken van twee sectoren van de economie die beschermt moet worden tegen de macht van multinationals, te weten Defensie en Justitie. Op alle overige sectoren mag, volgens het ontwerp-verdrag, het marktmechanisme worden losgelaten. De geprivatiseerde Amerikaanse fabrieksgevangenissen tonen aan dat ook *dat* slechts een kwestie van tijd is. Uiteindelijk worden ook deze overheidstaken geprivatiseerd. Op een gemiddelde winkelstraat struikel je vandaag de dag over de particuliere veiligheidsdiensten en worden we bespied door de camera's die zijn geplaatst *om het verkeer te regelen*. Het wachten is slechts nog op de geprivatiseerde rechter.

Behalve op het terrein van *klasse-justitie* nemen multinationals in rap tempo ook onderwijsstaken over van de overheid. Nu was de belangrijkste taak van het onderwijs altijd al het opleiden van mensen voor de arbeidsmarkt, maar hun invloed in het onderwijs begint extreme vormen aan te nemen.

Uitgerekend banken hebben van de overheid de taak gekregen leerlingen/studenten *objectief* te informeren over de Euro en wetenschappelijk onderzoek wordt veel al slechts gefinancierd wanneer de te verwachten resultaten commercieel interessant zijn. De staat en de multinationals zijn inmiddels zo met elkaar verweven dat je het eigenlijk niet over de ene kan hebben zonder ook over de andere te praten...

Nederland B.V.

Wanneer je Nederland B.V. zou moeten inschrijven bij de Kamer van Koophandel en je zou haar doelstelling moeten omschrijven kom je ongeveer op het volgende uit: "*De onderneming heeft als doel het leveren van infrastructurele diensten aan - en het voeren van administratieve voor- alle bedrijven die in Nederland verblijven, ongeacht hun herkomst of aard. Daarnaast zijn haar taken het vertegenwoordigen van het Nederlandse bedrijfsleven in het buitenland, het bewaken van de openbare orde, het beheren van een op 'n minst redelijk geschoold arbeidersreservoir en alle taken die daaraan gerelateerd zijn.*"

De **infrastructurele diensten** zijn het bouwen van wegen, vliegvelden, hogesnelheidslijnen e.d.

De **administratie** bakent bijvoorbeeld de grenzen af van wie wat zijn/haar eigendom mag noemen.

De **vertegenwoordiging** vindt plaats in internationale instituten zoals de EU en WTO.

De **openbare orde** wordt gegarandeerd met een gedegen opleiding tot kapitaalst, gegeven op scholen en er ingestampt door de media. Wanneer dat niet genoeg blijkt te zijn hebben we altijd nog de economische wurggreep van de loonslavernij in het consumentistisch tijperk. Als laatste redmiddel kan de onderneming zich altijd nog beroepen op goed bewapende ordetroepen.

Het op scholen en universiteiten geschoolde **arbeidersreservoir** wordt beheerd met arbeidsbureaus en commerciële uitzuigbureaus. In samenwerking met uitkeringsinstanties zorgen zij er voor dat er altijd genoeg flexibel inzetbare arbeiders voorhanden zijn. De **gerelateerde taken** begeven zich op de grenzen van de ondernemingsdoelstellingen en voorzien de staat vaak van een sociaal randje. Gezondheidszorg ligt bijvoorbeeld op het eerste gezicht een sociale overheidstaak, dat zou het ook kunnen zijn, ware het niet dat steeds minder de zorg voor gezondheid van de bevolking maar meer de financieel lucratieve kant van de *geneesmiddelen* en *gezonheidssindustrie* prioriteit heeft. Maatschappelijk werk omschreef socioloog (?) Hans Achterhuis als *de smeervloe van het kapitalisme* en hij heeft gelijk. Milieubeleid is ook iets wat sinds een jaar of tien ontdekt is als een uitermate interessante, nog maagdelijke economische sector. Zo zijn milieu-adviesburo's in een paar jaar tijd als paddestoelen uit de grond geschoten en is de, voorheen ideële, natuurvoedingssector vercommercialiseerd.

Maar de overheid is er vooral in geslaagd de schuld voor milieuvernieiging te schuiven in de schoenen van individuele mensen. Zo maakt de overheid aan de ene kant het openbaar vervoer onbetaalbaar en asfalteert vervolgens het land. Daarna heeft ze het lief mensen beschuldigend toe te spreken als ze van ellende de auto's nemen. Met haar eenzijdig en dictoriaal economische doelstelling moedigt Nederland B.V. mensen aan te konsumeerderen en wel tot ze er bij neervallen...

Terug bij af...

Die goede ouwe tijd van de verzorgingstaat is voorgoed voorbij, treurt menig mens, maar lijkt het lijkt er meer op dat we terug gaan naar waar het kapitalisme een dikke honderd jaar geleden was. Stonden de huizen toen niet op het fabrieksterrein en waren ze geen eigendom van de baas? Was de fabriekseigenaar toen ook niet vaak de eigenaar van de wijkruinder? Werd het weekloon niet uitbetaald in de kroeg van de baas? Nu werken de meeste mensen als veredelde slaven in fabrieken en kantoren, voor een loon waarmee ze de spullen kunnen kopen die door andere loonslaven zijn vervaardigd. Dat tegenwoordig de arbeidershuizen eigendom zijn van huisjesmenners of geprivatiseerde woningcoöperaties betekent niet dat het exploitatiemodel van het kapitalisme is veranderd. Slechts de verschijningsvorm oogt vriendelijker door dat men meer, met het systeem gepaard gaande, ellende heeft verplaatsd naar de krottenwijken van door corrupte staten en multinationals leegegeplunderde landen. De kloof tussen arm en rijk, Noord en Zuid, wit en zwart, groeit vandaag weer als vanouds. Meer en meer mensen worden uitgesloten van

De daarmee gepaarde ellende.

Dat het bedrijfsleven en nationale staten steeds meer met elkaar verweven raken is geen nieuw verschijnsel.

Het is het zelf-reorganiserende vermogen van het kapitalisme dat zichzelf voortdurend "verbetert". Iedere dag en iedere crisis stelt ze van het vermogen van mensen om over hun eigen leven te kunnen beslissen en verkracht ze het milieu. Op de vraag wat erger is, de Staat of de multinational is dan ook maar één antwoord mogelijk. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, hebben elkaar nodig en moeten dus tegelijk bestreden worden. Het pleiten voor bescherming van de nationale staat die de bevolking tegen boze multinationals moet beschermen is behalve natief ook strategisch gezien verkeerd. Waar het om gaat is dat het kapitalisme zelf bestreden moet worden. Dus niet alleen de symptomen, de instituten en verdragen, maar meer de essentie van een ideologie die haar fundamenten heeft in egoïsme enzelfverrijking en vindt dat mensen de planeet delen om met elkaar te kunnen wedijveren om wie het inhalsigt kan zijn.

In een wereld waarin mensen verschillende culturen en de rest van de natuur respecteren in plaats van ze in konsumeerbare brokken te hakken is voor multinationals, noch voor staten plaats.

Shell helpt II

Behalve op het terrein van *klasse-justitie* nemen multinationals in rap tempo ook onderwijsstaken over van de overheid. Nu was de belangrijkste taak van het onderwijs altijd al het opleiden van mensen voor de arbeidsmarkt, maar hun invloed in het onderwijs begint extreme vormen aan te nemen.

Uitgerekend banken hebben van de overheid de taak gekregen leerlingen/studenten *objectief* te informeren over de Euro en wetenschappelijk onderzoek wordt veel al slechts gefinancierd wanneer de te verwachten

GAAT HET DONDEREN IN KEULEN ??

De maand juni 1999 lijkt zowel voor Europese politici als voor activisten een drukke maand te worden. Trouwe lezers van Dusnieuws zijn inmiddels wel bekend met het plan van 500 Indiaas boeren om in de maanden mei en juni 1999 voor acties en discussies naar Europa te komen. Op 4 en 5 juni¹ vindt in Keulen een grote Eurotop plaats, en in dezelfde stad komen twee weken later de leiders van de G7² landen bijeen. Tussendoor zijn dan nog de verkiezingen voor het Europees Parlement, die in Nederland worden gehouden op 10 juni. Allemal mooie aanleidingen voor tegenstanders van de EU, euroskeptici en critici van de neo-liberale terreur om direct aan de Europese- en wereldleiders te laten weten dat er een groeiende weerstand bestaat tegen het destructieve en dogmatische beleid van "vrije" marktwerving.

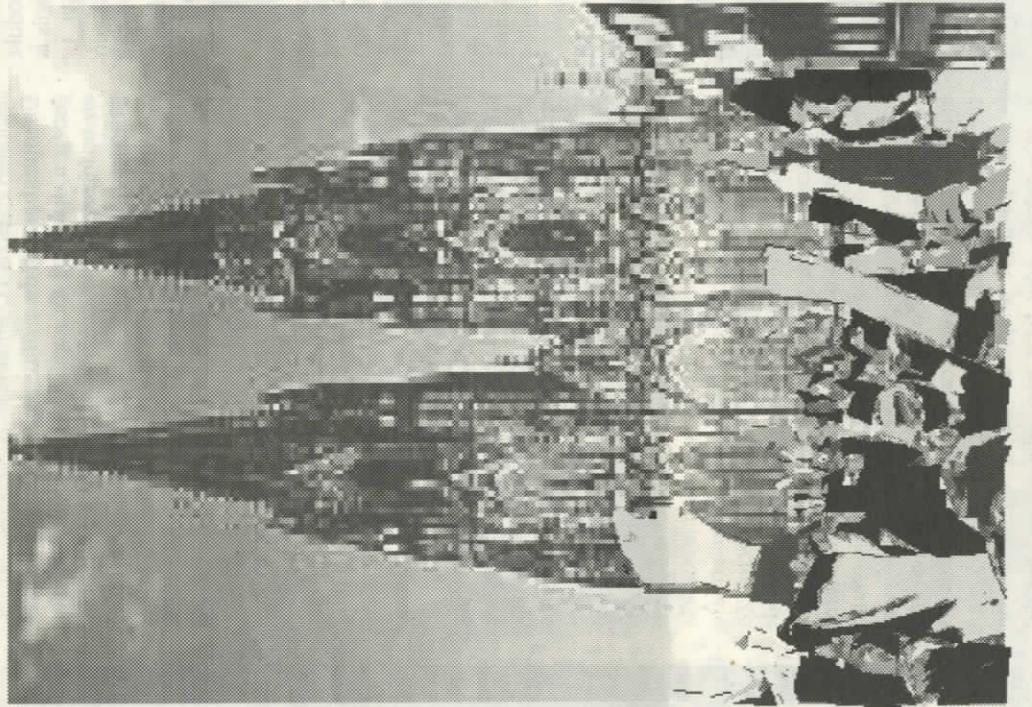
Voor de organisatoren van de Europese top en de G7 is het natuurlijk erg belangrijk dat deze evenementen constructief en succesvol verlopen. De twee bijeenkomsten in Keulen zijn allereerst symbolisch van groot belang: het zijn de laatste grote overleggen in deze eeuw³, en die moet natuurlijk in een sfeer van optimisme en broedelijke samenwerking worden afgesloten. De politieke en economische elite wil het liefst blakend van zelfvertrouwen de nieuwe eeuw binnenstappen. In de tweede plaats is het juist in deze tijd van economische wereldcrisis van groot belang dat er op Europees- en wereldniveau spijkers met koppen worden geslagen om de superioriteit van het neoliberalisme te herbevestigen. Het openbreken van markten, afschaffen van hinderlijke regels voor multinationals e.d. moet natuurlijk in de volgende eeuw gewoon doorgaan.

Qua aantal bobo's wordt de Keulse Eurotop, op 4 en 5 juni 1999, de grootste bijeenkomst. Reeds op 1 juni worden er 1500 verwacht uit de 15 lidstaten van de EU om te genieten van een "cultureel bijprogramma". Daarbij komen dan nog de delegaten met aanhang van de 6 landen die prominent-aspirant-EU-lid zijn⁴, en naar schatting 5000 journalisten. De hoofdthema's van de eigenlijke top, die net als in Amsterdam vorig jaar midden in de stad plaatsvindt, zijn de uitbreiding van de EU naar het oosten en het hiermee samenhangende land-bouwbeleid, institutionele hervorming, en de samenstelling en het voorzitterschap van de Commissie.⁵ Er zal nog wel meer worden besproken, maar dat wordt later pas bekend.

Er wordt gelukkig ook een ander "bijprogramma" georganiseerd door tegenstanders en critici van de Europese Unie. Groepen in Duitsland overleggen al sinds begin dit jaar over tegenactiviteiten in juni 1999. Er bestaat een soort overkoepelend samenwerkings-verband: genaamd *Bundesweites Plenum gegen den EU und G7 Gipfel*. Binnen het landelijke Plenum proberen diverse groepen met elkaar samen te werken; de voornaamste zijn het *Linkstradikales Anti EU/WMG Bündnis (LIRA)*, de groep *Euro-Marsch* en het zgn. *Antoniter-kirchentreffen*.⁶ Het LIRA vereert op haar beurt weer allerlei groepen: antifa-groepen, radicale ecologische groepen, vrouwengroepen etc. LIRA gaat uit van volledige afwijziging van instituten als de EU en de G8 als zijnde supra-nationale machts- en uitbuittungsstructuren. In tegenstelling tot meer gematigde groepen die bij het Plenum zijn aangesloten wijst het LIRA hervormingen binnen de EU of G8 af. Dat er dergelijke verschillen bestaan, betekent natuurlijk niet dat er geen gezamenlijke activiteiten gepland worden.

De grootste tegenaktiviteit tijdens de Keulese Eurotop moet een internationale demonstratie op 5 juni worden.⁷ Dit is ook de afsluitende demonstratie van de Euromarsen, die al weken eerder in allerlei landen van start gaan, onder andere vanuit Polen en Tsjechië. Binnen de Euromarsen zijn tot nu toe gepland: een werklozen-fietstdemo van Praag naar Keulen, een varend (!) over de Moazel vanuit Luxemburg, en een loopmars van Brussel naar Keulen. Andere geplande tegenaktiviteiten zijn een alternatieve top, een vrouwendemonstratie, een Friends of the Earth conferentie en een linksradicale demonstratie. Ook zal er opnieuw een "Geld oder Leben"-Karavaan worden georganiseerd door de Arbeitsgruppe Wendland.⁸ De Duitse politie zal bij deze activiteiten natuurlijk ook

aanwezig zijn. Stations en aanvoerwegen naar Keulen zullen gecontroleerd worden, en in de stad zelf zullen - net als vorig jaar in Amsterdam - veiligheidszones worden ingericht. De Keulse politiechef Wimrich Granitzka meent nu al te weten dat er rellen gepland zijn, en de Kölner Express heeft al paniekverhalen gepubliceerd over mogelijke aanslagen door extremisten.

de EU-top en de G7 niet uitdraaien op een soort alternatief circus, dat alleen maar in het voordeel is van de bobo's; die willen graag dat het een pluralistisch gebeuren wordt, zodat ze kunnen zeggen: "kijk eens hoe democratisch we zijn, allerlei mensen kunnen fijn demonstreren!". De eigen kritiek, ideeën en alternatieven moeten door de EU/G7 tegenstanders daarom op een duidelijke en begrijpelijke manier naar voren gebracht worden. Hierbij moet ook een duidelijk onderscheid worden gemaakt met het anti-EU populisme van extreem-rechts, dat in Duitsland zoals bekend een stuk groter is dan in Nederland. De verschillen die tussen organiserende groepen bestaan moeten geen reden vormen om met grote gezamenlijke acties en verklaringen naar buiten te treden. Het is economische wereldcrisis dus dit is het moment om toe te slaan!

Zoals gezegd zijn de voorbereidingen voor de tegenactiviteiten in juni 1999 al in volle gang. Er wordt gewerkt aan financiering, inhoudelijke voorbereiding, kantoorruimte, overnachtingsplaatsen e.d. Eind oktober was er een groot voorbereidingsseminar in Keulen, en half november was er een in Berlijn. Op 23 en 24 januari is er een Europese voorbereidingsconferentie in Keulen waarbij 700 deehemers uit heel Europa worden verwacht. En op 6 februari is er een grote voorbereidingsconferentie voor Duitse groepen in Keulen. EuroDusnie zal je via de Dusnieuws op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

meer info:
<http://userpage.fu-berlin.de/~inter/eu-g7/>
<http://www.weedbonn.org/aktion97>
<http://home.link-m.de/ggoetz/eurom/aktion99.htm>
<http://www.friedenskooperative.de/themen/g799-000.htm>

Adres groep Keulen: Kölner Plenum gegen EU und G7. Gipfel; c/o Allerweltshaus; Koernerstrasse 77-79, 50823 Köln.
Hotline (tot nu toe op woensdag 18-20 uur): (0049)-0(221) 522907
De Gruppe 99/MAV heeft een mailinglist ingesteld, waarop je je kunt abonneren. Schrijf hiertoe een mailje naar listserv@LINK-LEV.dinoco.de, met als subject: subscribe EU+WWG-L. Ceen tekst in het bericht!!.. Andreas

¹ Dit is althans de laatste informatie van de Duitse ambassade. Er kunnen nog één of meerdere dagen aan vastgeplakt worden. Op 24/25 maart is er trouwens een ingelaste Eurotop in Brussel, over Agenda 2000.
² Club van de machtigste economische landen ter wereld. Met Rusland erbij heet het de G8.
³ Zeurpieten die nu zeggen dat de 21e eeuw pas op 1 januari 2001 begint moeten oprollen

⁴ Polen, Hongarije, Tsjechië, Slovenië, Estland en Cyprus
⁵ Er gaan angstaanjagende geruchten dat Helmut Kohl kandidaat is. De nieuwe SPD/ Groenen regering in Duitsland zal waarschijnlijk proberen een "linkse" kandidaat naar voren te schuiven.
⁶ Progressieve christenen, vooral bekend om het kerksiel

⁷ De Stichting naar een ander Europa wil bussen organiseren vanuit Nederland, info: 020 6185691
⁸ aanmelden of informatie bij: WIWA Wendland, c/o Jobst Quis, Molden 3a, D-29465 Schnega, Didier privatizing, liberalizing, deregulating, markten openbreken, etc etc.

BUIK & HOOFD

Uit gebrek aan theoretische basis komt ook het gebruik van twijfelachtige, alleen gevoelsmatig goede, argumenten voort. Tegen globalisering wordt gevchten met de stelling dat de identiteit van een etnische groep beschermd dient te worden. Wat is dit? Het feit dat het makkelijk is om Hutu's op Tutsi's te jagen? Of Nederlanders op Duitsers te doen scheiden? Mogen de etnische groepen in centraal Europa hun culturele identiteit tegen immigratie beschermen? Is het gek dat dit extreem-rechts wel wat lijk? Moeten wij het niet i.p.v. over "identiteit", liever hebben over het recht van eigenlijk bereiken? Is de wereld wel beter zonder M.A.I.?

Met dit artikel wil ik geen activist ontmoedigen. Bij de actuele campagne tegen de globalisering komen echter wel wat vragen in me op, waar ik het even over wil hebben.

Er is in de afgelopen tijd een best sterke beweging aan het ontslaan, welke zich richt tegen de uitwassen van neoliberalisme en globalisering. Dat dit met name vanuit "beneden" en in vele landen tegelijk gebeurd, geeft moed. Na een lange tijd van stagnatie ontstaat hier misschien een nieuwe en krachtige linkse beweging. Wil een beweging iets bereiken, moet er een idee over bestaan, wat dat moet zijn. En juist daar ligt volgens mij het zwakke punt van heel wat actiegroepen. Over een aantal "theoretische" vragen wordt te weinig gediscussieerd, b.v.:

Wat bestrijden wij?

Neoliberalisme? Is dat wel zo? Wat is het voordeel van de boven genoemde ommezwaai? Uiteraard zullen heel wat mensen in de wereld economisch gezien gebaat zijn van de niet-komst van de M.A.I.-achtingen. Dat is absoluut een succes. Maar wat verkrijgen we als het "ongeremd vrije spel van de wetten van de markt" verhindert is? Niet meer en niet minder dan een "gereguleerd" kapitalisme volgens meeneer Keynes. Sociaal-democratie. Op een lijn met de actuele ministres van financiën van Duitsland en Frankrijk. Smakelijke uitbuiting als doel van de strijd? Met als bijwerking juist een stabilisering van het kapitalistisch systeem? Mogen wij niet meer? De hele uitbuiting moet weg, toch?

Globalisering? Grote bedrijven zijn slechter dan kleine bedrijfjes altijd aardig? Blijven zij vrijwillig klein? Lijkt mij sterk. Volgens mijn logica maakt (zo goed als) iedereen zoveel winst als hij kan. Ook volgens Marx. Grote bedrijven hebben simpelweg meer mogelijkheden te verwerven om andere wezens schade aan te brengen. Natuurlijk moet je niet bij de bakker om de hoek een steen door de ruit gooien, zolang er McDonalds bestaat. Maar ook op dit gebied vind ik dat argumentatie en strijd verder moeten gaan dan het aanvallen van verschijnselen.

Hoe strijden wij?

Gelukkig niet meer zoals in de jaren zeventig, met "voorhoede" en zo. Meer vanuit individuen, meer verdergaand perspectief is (M.A.I. versus uitbuiting). De kans op méér wordt gemist. Ook blijkt er vaak een gebrek aan theorie en visie te bestaan: wat zijn oorzaken en wat gevolgen? Waar willen wij naar toe? Te vaak worden zo alleen symbolen bestreden. Uiteraard zijn deze symbolen (IMF, EU, G8) belangrijk voor motivatie en mobilisatie. Het mag er alleen niet bij blijven. De basis moet worden gezocht en aangepakt. Tenminste als tweede stap na de eerste, emotionele, aanval. Anders blijven we ons leven lang tegen de verschillende uitingen van hetzelfde maatschappelijke systeem spartelen. En blijft de actuele opleving van links maar de zoveelste golf zonder succes.

En kun je niet beter het verzet stimuleren van groepen tegen onderdrukking dan tegen een andere etnische groep?

Zo, nu is ie even klaar. Wat wil die nou? Oude Marx is! Weet ie ook niet zo goed. Misschien dat we met 'n allen naast acties ook meer gesprekken voeren. Om vanuit een vooraf woedende beweging tot een ook slimmere te komen. En dat vooral zonder de woede te verliezen. En de warmte. Björn

VOORTZETTING VAN DE ANTI-MAI CAMPAGNE

Verzet tegen investeringsverdrag binnen de WTO

De kans op hervatting van de MAI-onderhandelingen is „vrijwel nihil“, aldus staatssecretaris Yhema van Economische Zaken (EZ) in een recente brief aan de Tweede Kamer. Dat komt omdat de Franse regering zich uit de onderhandelingen heeft teruggetrokken. De Nederlandse regering gaat zich inspannen voor overheveling van het MAI naar de Wereldhandelorganisatie(WTO).

Het campagnenetwork MAI niet gezien!, bereidt zich voor op een nieuwe confrontatie.

bijgedragen aan meer inzicht in het MAI aan de kant van de belangengroepen". "De algemene indruk van de raadpleging van de belangengroepen" wordt door EZ „positief“ genoemd en „de sfeer was steeds constructief“. De „algemene indruk“ van de belangengroepen zelf was echter minder positief.

Rapportage

Een groot deel van de kritische vragen weigerde EZ te beantwoorden. De status en procedure van de "consultaties" was niet duidelijk en EZ weigerde de deelnemers elke inspraak met betrekking tot de verslaglegging en rapportage aan de Tweede Kamer. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het grootste deel van de kritiek op het MAI niet of alleen in verdraaid

De regering hecht „groot belang aan een multilateraal stelsel van investeringsregels“ en vindt de WTO daarvoor „het meest voor de hand liggende kader“. Honderden NGO's die in 1998 campagne hebben gevoerd tegen het MAI, hebben zich in een gezamenlijke verklaring tegen deze overheveling uitgesproken. Volgens de NGO-verklaring, opgesteld door het Third World Network, hebben de rijk geworden landen „de afgelopen tijd binnen de WTO sterke druk uitgeoefend op ontwikkelingslanden“.

Vloerkleed

De landen in het Noorden willen de huidige discussiewerkgroep in de WTO omvormen tot een onderhandelingsgroep over een investeringsakkoord. Met name de Europese Unie maakt zich sterk voor de start van een zogenaamde "Millenniumronde" tijdens de ministeriële WTO-conferentie in 1999. Daarbij zouden onderhandelingen over een investeringsakkoord hoog op de agenda moeten komen.

Onder de arm gemaakte landen is veel verzet tegen een WTO-investeringsakkoord. EZ doet in de brief aan de Tweede Kamer zijn uiterste best om de belangengestelling tussen arm gemaakte en rijk geworden landen zorgvuldig onder het volkleed te vegen. De Nederlandse regering pleit voor een „zo actief mogelijke“ informatieverziening in de richting van de arm gemaakte landen. Zo wil men werken aan de „opbouw van een internationale beleidsconsensus inzake buitenlandse investeringen“. De „indruk“ dat de rijk geworden landen „druk uitoefenen op ontwikkelingslanden“ om hun verzet tegen een investeringsverdrag op te geven, berust volgens EZ op een „verkeerde perceptie“ door de ontwikkelingslanden. De verhouding tussen EZ en Nederlandse MAI-critici wordt beschreven in vergelijkbare termen van informatie-overdracht. Zo staat het volgens EZ „buiten kijf“ dat de gesprekken tussen EZ en non-gouvernementale organisaties (NGO's) „hebben nog steeds.“

Harry Westerink
Adres: MAI niet gezien! secretariaat Koppenhinsteg 2'2312 HX Leiden Tel.: 071 5127619

DE NIEUWE TRANSATLANTISCHE MARKT

De Euro komt er bijna aan! Deze betaalbaarheid kan worden beschouwd als kroon op het interne markt project van de Europese Unie. In de interne markt kunnen goederen en diensten geheel vrij de landsgrenzen overschrijden van de 15 bij de EU aangesloten landen. De bedoeling van dit project is dat multinationale ondernemingen hun productie vergroten en centraliseren. Dit levert hen een grote kostenbesparing op. Er staan nu dus minder fabrieken in Europa, maar ze zijn wel veel groter. Als gevolg van deze interne markt moet er meer vervoerd worden, wat als gevolg heeft dat er meer infrastructuur moet worden aangelegd. Denk hierbij aan de tunnel van Frankrijk naar Engeland en de Betuwelijn. Dit heeft veel negatieve sociale gevolgen. Daarnaast neemt de lokale economische activiteit in de EU af door een verslechterde concurrentiepositie van kleinere bedrijven en de werkloosheid zal waarschijnlijk als gevolg van een grootschaliger en efficienter productie-proces blijven stijgen. Ecologisch gezien is de geplande uitbreiding van het Europees infrastructuur-net meteen derde deel ook verschrikkelijk.

Groot, groter, grootst

Multinationals hebben nu een interne markt waar zo'n 360 miljoen mensen wonen. Dit is enorm groot. Uiteraard is het de inhalechte creaturen nog lang niet genoeg. Een interne markt van ruim 600 miljoen mensen staat de europee en amerikaanse vrijhandelsdogmatische voor ogen en al schuimbekkend bereiden top-industrielen en vertegenwoordigers van regeringen van beide kanten van de oceaan zich hier al sinds 1995 op voor. Sindsdien zijn zij bezig met het identificeren van belemmeringen voor handel en investeringen. Wanneer alle handelsbelemmeringen zijn gevonden is het de bedoeling deze op te heffen en de regels hiervoor vast te leggen in het verdrag wat 'Transatlantic European Partnership' (TEP) moet gaan heten. Al weet bijna niemand van dit aanstaande verdrag en de voorbereidingen hiervoor at en licht het Ministerie van Economische Zaken van Nederland niemand hierover voor, de voorbereidingen voor dit vrijhandelsverdrag verdienen toch zeker de aandacht. Tijdens de halfjaarlijkse topontmoeting tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten in december zal waarschijnlijk

het statsocht gegeven worden voor de TEP. Het doel is dat producten en diensten op de hele transatlantische markt zonder belemmeringen verhandeld kunnen worden. Het in de EU en VS gevestigde internationale bedrijfsleven zal veel profijt hebben van een vergaande liberalisering. De EU is veruit de grootste investeerder in de VS met 59% van de totale buitenlandse investeringen. 44% van de directe buitenlandse investeringen van de VS wordt in de EU gedaan. Het overleg orgaan waarin de TEP wordt voorbereid luistert naar de naam Transatlantic Business Dialogue' (TABD). De TABD wil voornamelijk afspraken maken over chemische en genetisch gemanipuleerde producten. Er is een voorstel gedaan voor een 'early warning' - systeem om conflicten tussen de EU en de VS op dit gebied te vermijden. Dit systeem houdt eigenlijk in dat alle regels die voor een eventueel conflict zouden kunnen zorgen simpelweg moeten verdwijnen. Wanneer er dan nog een probleem mocht optreden moet dit zo snel mogelijk opgelost worden want niets mag de 'vrije' handel belemmeren. Door dit sowieso zo snel mogelijk op te willen lossen is het onmogelijk dit op een behoorlijke democratisch gecontroleerde manier plaats te laten vinden. Het raadplegen van hoe de bevolking over een bepaalde zaak denkt is nu eenmaal een aangelegenheid die tijd kost.

Uitholling

De industrie in de VS denkt met behulp van de TEP door hen als ongewenst beschouwde Europese regelgeving te kunnen laten verdwijnen. De onvoorspelbare europee regelgeving rond toelating van genetisch gemanipuleerde sojabonen en mais zou middels de TEP gemakkelijk ontmanteld kunnen worden aldus de 'Grocery Manufacturers America', de belangengenootschap van de Amerikaanse voedingsmiddelenindustrie. Aan de andere kant publiceert de Europese Commissie in samenwerking met de europee bedrijven die in de VS actief zijn, jaarlijks een overzicht van 'discriminerende' wetgeving in de VS. Wederzijds zullen wetgevingen uitgehuld worden en dat alles in het voordeel van internationaal operende bedrijven en ten koste van mens, andere dieren en milieu. In zo'n jaarlijks overzicht van de Europese Commissie staat bijvoorbeeld dat import-regels van de

VALKUILEN VOOR DE SOLIDARITEITSBEWEGING

Het groeiende verzet tegen de Eurotop en de G7-top ontmoeting volgend jaar in Köln laat vermoeden dat er zojets als een nieuwe brede 'beweging' zou kunnen ontstaan. Het activisme tegen dit soort ontmoetingen is echter niet nieuw. Aan hand van de beweging tegen het IMF en de Wereldbank in 1988 en het MAI-verdrag sinds eind 1997 probeert het volgende artikel fouten die binnen de internationalistische beweging gemaakt werden en nog steeds gemaakt worden te analyseren. Het is niet de bedoeling het activisme tegen de 'globalisering' te veroordelen maar juist wat ervaringen vanuit de anti-IMF campagne erbij te verwerken, want: hoezo moet je de oude fouten nog eens herhalen? Dat het artikel opbouwend is bedoeld komt door het inflationaire gebruik van relativerende omschrijvingen naar voren: "Dit en dat is verkeerd aan de beweging.. maar natuurlijk klopt het tot op zekere hoogte dat..." Het artikel is gebaseerd op een stuk in het Duitse radikaal-linkse weekblad 'Jungle World'. Ondanks alle verschillen tussen beide landen is de tekst zeker ook op de Nederlandse beweging van toepassing en is het allemaal waard om breed bediscussieerd te worden. Het is geen pure vertaling - waar het van belang is heeft de Dusnieuws- auteur de argumenten op de Nederlandse situatie toegepast en zijn eigen aantekeningen geplaatst. Okay, here we go... (red.)

1. Personalisering van sociale relaties

Het globale kapitalisme wordt niet beschouwd als een complex maatschappelijk principe dat met simpele tegenstrijdigheden zo als bovenklasse tegen onderklasse, zwart tegen wit, man tegen vrouw, uitbuiting tegen uitgebute te verklaren is maar de als schuldig geïdentificeerde acteurs worden gepersonaliseerd, vaak als 'de heersenden'. Soms worden ook individuele personen verantwoordelijk gesteld, bijvoorbeeld Bill Gates (Microsoft) of de baas van de WTO Renato Ruggiero. Er wordt veronderstelt dat ze de hele economie van sommige landen in handen hebben. Natuurlijk dragen zij een zekere verantwoordung maar via zo'n benadering wordt de kritiek aan uitbuiting en onderdrukking gereduceerd

tot enkele personen en maatschappelijke omstandigheden worden niet beschouwd - bijvoorbeeld het feit dat mensen niet tegen hun wil in 'beheersd' worden maar zelf naar een autoritaire staat en concurrentie op de arbeidsmarkt streven. Maar in het simplistische wereldbeeld van de solidariteitsbeweging wordt niet alleen het kwade gepersonaliseerd en ver aan stereotyping gedaan bijvoorbeeld anti-amerikanisme), maar ook het goede wordt geïdealiseerd. Prominente linkse personen als bijvoorbeeld Che Guevara of Subcommandante Marcos worden tot Pop-sternen gestileerd. Het gaat vooral om revolutie-romantiek en -esthetiek. Inhouddelijke discussies worden niet gevoerd. De sterren worden vereerd zo als Lady Di. Het gedachtenged van de solidariteitsbeweging komt niet overeen met de door haar gebruikte vergelijkingen, metaforen en karikaturen. Om de kritiek op het noord-zuid-conflict duidelijk te maken worden vaak stereotyperingen gebruikt (Noord = blanke, vette man, Zuid = hongerige zwarte) die oude kolonialistische denkbeelden bevestigen - ook als het ironisch bedoeld is en een goed doel nastreeft wordt.

2. Samenzweringsthorieën

Er wordt gesuggereerd dat de gepersonaliseerde problemen, "de heersenden", "de politici" of "de multinationals" een homogene belangengroep is die doegericht en in het geheim de onderdrukking en uitbuizing van de rest van de mensheid plant. In alle gepubliceerde stukken over het MAI bijvoorbeeld,

wordt benadrukt dat de onderhandelingen binnen de OECD tot 1997 in het geheim gevorderd werden. Maar over het MAI werd in het begin in een volstrekt onbelangrijke werkgroep van de OECD onderhandeld zo dat er bijna niemand geïnteresseerd in was - de media noch de regeringen.

3. Onderscheid tussen producerend en uitbuitend kapitaal

De Nazi's hebben een onderscheid tussen het goede, producerende, industrieel kapitaal en het slechte, uitbuitende, financiële kapitaal gemaakt. De morele opwinding tegenover het financiële kapitaal leeft niet alleen onder de burgers van links-liberaal tot conservatief maar ook binnen radikaal-linkse kringen. De economische crisis in Azië en andere crisis-gevallen van financiële markten en nationale economieën worden beschouwd als een gevolg van spekulaties en 'het casino-kapitalisme'. Tegenover het veroordeelde flitskapitaal worden directe investeringen in productieve sectoren die arbeidsplaatsen creëren aangehaald. Dit onderscheid tussen het goede en het foute kapitaal is historisch en theoretisch gezien onmogelijk te maken. Er is wel een onderscheid tussen verschillende vormen van investeringen en hun

gevolgen te maken, maar waarom investeringen in productieve sectoren minder problematisch of zelfs in moreel opzicht meer te waarderen zijn kan door het onderscheid maken tussen de twee 'markten' niet verklaraard worden. Allebei hebben ze de maximalisering van hun winsten ten doel, zijn bereid tot uitbuiting en milieu-vernieting en in geen geval bieden ze een emancipatorisch/ bevrijdend perspectief. Naast deze, reformerende kant van het vermeende verschil tussen industrieel en financieel kapitaal bevordert het antisemitiesche stereotyperingen. Het zijn het toch altijd de joden geweest die het kapitaal en de banken bezitten?

4. Apocalyps en Wereldondergang- Scenario's

Linkse bewegingen hebben de tendens in enkele projecten van machtige fracties van staat en kapitaal hoog gevraagd, dramatische ontwikkelingen te zien, bijvoorbeeld in het MAI-verdrag de "heerschappij van de multinationals". Zonder de instabiliteit van het kapitalisme te verwaarlozen moet er toch gekonstateerd worden dat vele vergelijkbare angsten tamelijk overdreven waren. Nog de verstrikte bewapening van de NAVO nog ecologische katastrofes hebben de wereld uit haar evenwicht kunnen brengen. Ook het MAI zou een niet extra-ordinair belangrijke mozaïeksteen in het globale kapitalisme geweest zijn. Natuurlijk is het legitiem enkele aspecten van de wereld-economische problematiek te benadrukken als het overzicht over de totaliteit en het invloed van het kapitalisme maar blijft bestaan. Maar als enkele recente projecten verabsoluuterd en overdreven bedreigingsscenario's gescreërd worden wordt niet alleen een kortlevende, instabiele campagne-politiek bevordeerd maar maakt het een theoretisch goed onderbouwde kritiek tegen het kapitalisme heel moeilijk.

5. Identiteitspolitiek

De globalisings-processen worden niet alleen door het grootste deel van de maatschappij als anoniem, fragmenterend en gevvaarlijk voor de identiteit bekritiseerd. Ook binnen de solidariteitsbeweging speelt de groepsidentiteit een belangrijke rol. De zoektocht naar identiteit blijft hier niet tot het eigen milieu beperkt, maar wordt naar buiten gericht en op maatschappelijke groepen in het zuiden geprojecteerd. Het proces van de identiteits-zoektocht kan in drie categorieën worden samengevat:

- Dominant is de steeds positieve benadering van zogenaaamde etnische minderheden of -gemeenschappen in het Zuiden. Omdat het door deze groepen

geformuleerde concept vaak sterk in oppositie staat met de regeringspolitiek, met heersende andere etnische groepen of met buitenlandse multinationals, de VS of voormalige koloniale machten worden ze binnen radikaal-linkse kringen als kiemcel van verzet gezien.

Solidariteit met inheemse groepen in het kader van represie en verdrijving vanwege een stuwdam-project is onder het aspect van de mensenrechten gewoon noodzakelijk. Maar de gevaren van een positieve opvatting van etnische identiteitsvorming - bijvoorbeeld bevestiging of versterking van ethnische schiedlijnen (welke als belangrijke oorzaak van conflicten en oorlogen beschouwd kunnen worden) - worden niet voldoende overdracht.

b) Weing bekend en gepraktiseert maar in vergelijkbare mate problematisch is de zogenaaamde seksuele identiteitspolitiek. Natuurlijk is de thematisering van de seksuele discriminatie binnen de wereldconomie belangrijk, ja zelfs noodzakelijk.

Maar de propaganda van een vrouwelijke identiteit ("wij vrouwen") tendeert tot biologismen (sociale relaties worden genaturaliseerd en als 'aangeboren' beschouwd) en bevestigt seksuele discriminatie meer dan dat ze tot haar afschaffing bijdraagt. Het verzet tegen patriarchale verhoudingen eindigt zo in de essentialisering van hetgeen vrouwelijk zal zijn.

c) Identiteitspolitiek beweert dat er een wereldwijd existerende klasse bestaat - de klasse van diegenen die onderdrukt worden (gemarginaliseerde, arbeidersklasse, proletariërs etc.). Met het woord van de globalisering van onderop bijvoorbeeld, wordt een eenheid gecreëerd die in geen enkel opzicht bestaat. De interesse van de arbeidersklasse is zo heterogen dat ze elkaar soms volledig tegenspreken.

Ontvangers van een uittrekking in West Europa profiteren van de lage lonen in derde-wereld-landen. Zo gezien zijn zij niet de gemarginaliseerde, onderdrukte groep, maar heersenden. De klassenspecifieke variatie van de identiteitspolitiek kan de verschillende rollen die elk individu heeft niet integreren. Tenminste in het Noorden is elk persoon de ene keer heer en wordt de andere keer zelf beheerd. Dit is een dynamisch proces dat geen vaste indeling in klassen toestaat. Deze conclusie sluit belangengereichte samenwerkingsverbanden niet uit, bijvoorbeeld koöperaties tussen groepen uit het Zuiden en het Noorden tegen afbraak van sociale voorzieningen. Maar de samenwerking kan alleen punctueel en temporair blijven en de acteuren moeten zich van de instabiliteit van de verschillende belangen bewust zijn. Trouwens: zelfs het kapitaal is geen homogeen geïnteresseerde gemeenschap, maar heeft deels tegenstrijdige doeleinden.

6. Idealisering van het lokale en het kleine

Tegenover de heerschappij van de multinationals of van de machtige staten in het Noorden wordt als positief alternatief vaak het lokale en het kleine gesteld. Hier bestaat het gevaar van een positief concept van 'Heimat' en deze idealisering van het lokale geeft een aanknopingspunt voor de racistische regionalsolidariteitsbewegingen. Hetzelfde geldt voor inheemse dorpsgemeenschappen in het Zuiden die als positief alternatief tegenover de globale heerschappij van de industrielanden gezien worden. De solidariteitsbeweging is vaak ertoe geneigd autoritaire en patriarchale structuren bewust te negeren, bijvoorbeeld bij de Indische Adivasi. Hier wordt nogmaals duidelijk wat met het 'triple oppression'-idee bedoeld wordt: Er bestaat niet een vorm van totale onderdrukking. Er is geen hoofdprobleem en andere, van dit hoofdprobleem afhankelijke problemen. Racisme, Seksisme en Kapitalisme zijn zelfstandige onderdrukkingsmechanismen die elkaar wel beïnvloeden maar niet in een hiërarchie te plaatsen zijn.

7. Internationalisme en Inter-Nationalisme

In veel van de rond het MAI-debat gepubliceerde stukken wordt bekritiseerd dat door het verdrag de nationale souvereiniteit ondergraven wordt en de staten politieke invloedsmogelijkheden, bijvoorbeeld wat sociaal- en milieu-politiek betreft, aan transnationale bedrijven gaan verliezen. Dit soort argumentaties suggerert dat heerschappij door nationale staten vriendelijker is dan heerschappij door het kapitaal. Ze vergetet dat de nationaal-statelijke en

repressie en verdrijving vanwege een stuwdam-project is onder het aspect van de mensenrechten gewoon noodzakelijk. Maar de gevaren van een positieve opvatting van etnische identiteitsvorming - bijvoorbeeld bevestiging of versterking van ethnische schiedlijnen (welke als belangrijke oorzaak van conflicten en oorlogen beschouwd kunnen worden) - worden niet voldoende overdracht.

b) Weing bekend en gepraktiseert maar in vergelijkbare mate problematisch is de zogenaaamde seksuele identiteitspolitiek. Natuurlijk is de thematisering van de seksuele discriminatie binnen de wereldconomie belangrijk, ja zelfs noodzakelijk.

Maar de propaganda van een vrouwelijke identiteit ("wij vrouwen") tendeert tot biologismen (sociale relaties worden genaturaliseerd en als 'aangeboren' beschouwd) en bevestigt seksuele discriminatie meer dan dat ze tot haar afschaffing bijdraagt. Het verzet tegen patriarchale verhoudingen eindigt zo in de essentialisering van hetgeen vrouwelijk zal zijn.

c) Identiteitspolitiek beweert dat er een wereldwijd existerende klasse bestaat - de klasse van diegenen die onderdrukt worden (gemarginaliseerde, arbeidersklasse, proletariërs etc.). Met het woord van de globalisering van onderop bijvoorbeeld, wordt een eenheid gecreëerd die in geen enkel opzicht bestaat. De interesse van de arbeidersklasse is zo heterogen dat ze elkaar soms volledig tegenspreken.

Ontvangers van een uittrekking in West Europa profiteren van de lage lonen in derde-wereld-landen. Zo gezien zijn zij niet de gemarginaliseerde, onderdrukte groep, maar heersenden. De klassenspecifieke variatie van de identiteitspolitiek kan de verschillende rollen die elk individu heeft niet integreren. Tenminste in het Noorden is elk persoon de ene keer heer en wordt de andere keer zelf beheerd. Dit is een dynamisch proces dat geen vaste indeling in klassen toestaat. Deze conclusie sluit belangengereichte samenwerkingsverbanden niet uit, bijvoorbeeld koöperaties tussen groepen uit het Zuiden en het Noorden tegen afbraak van sociale voorzieningen. Maar de samenwerking kan alleen punctueel en temporair blijven en de acteuren moeten zich van de instabiliteit van de verschillende belangen bewust zijn. Trouwens: zelfs het kapitaal is geen homogeen geïnteresseerde gemeenschap, maar heeft deels tegenstrijdige doeleinden.

8. Neo-liberalisme gelijk stellen aan kapitalisme

Het woord kapitalisme is 'uit', zelfs in linkse kringen. Kapitalisme wordt vervangen door 'neo-liberalisme'. Datgene wat aan het neo-liberalisme bekritiseerd wordt behoort echter tot tegenstrijdigheden die binnen het kapitalistische systeem liggen, bijvoorbeeld ruimtelijke en sectorale expansie, uitbuiting en milieuvrijetijding en afbraak van sociale voorzieningen. Door het gelijk stellen van de temporair dominerende kapitalistische ideologie met het kapitalisme zelf worden alleen sommige neo-liberale aspecten van het kapitalisme bekritiseerd, bijvoorbeeld bij het MAI de afbouw van rechtelijke beperkingen bij investeringen. Soms loopt het daarop uit dat het consumptie-principe niet meer bekritiseerd wordt, maar de tegenstrijdigheden binnen het kapitalisme tot een manager-probleem verlaard worden. Het neo-liberalisme is een ideologie ter bestrijding van een crisis van het kapitalisme, geen apocalyps. En neo-liberalisme is ook niet het ultieme einde - inmiddels zijn zelfs neo-liberale economen bang voor de gevolgen van hun concept en het wordt door een neo-keynesiaanse crisis-bestrijdings-ideologie vervangen. Omdat neo-liberalisme niet hetzelfde als kapitalisme is, is ook anti-neo-liberalisme niet hetzelfde als anti-kapitalisme, dat wil zeggen: wie zich tegen het neo-liberalisme uitspreekt hoeft niet automatisch antifascistisch te zijn. Zelfs oud-liberale, conservatieve en vrijandsschap tegenover theorie verruilen voor een theoretisch gefundeerde kritiek tegen het kapitalisme. (sic!). Het belangrijkst is nu om deze kritiek niet voor ons zelf te houden maar de (vooral publieke) heerschappij van de inter-nationalisten, de lobbyisten en de keynesianhangers te doorbreken.

9. Köln 1999: Geschiedenis herhaalt zich?

Ten aanzien van de in juni 1999 geplande activiteiten tegen de G7- en de EU-Top moet de vraag gesteld worden of de solidariteitsbeweging in een van de boven genoemde valkuilen valt en er weer een heel beperkte kapitalisme- kritiek overblijft, of, of ze zich ervan kan bevrijden. Het debat rond de nationale staat wird met deels succesvolle resultaten ook binnen de anti-MAI-beweging zelf gevoerd. Daarnaast hebben autonome groepen tot christelijke groepen hun verbreide vrijandsschap tegenover theorie verruilen voor een theoretisch gefundeerde kritiek tegen het kapitalisme. (sic!). Het belangrijkst is nu om deze kritiek niet voor ons zelf te houden maar de (vooral publieke) heerschappij van de inter-nationalisten, de lobbyisten en de keynesianhangers te doorbreken.

VROUWEN UIT ZIMBABWE TEGEN SAP'S

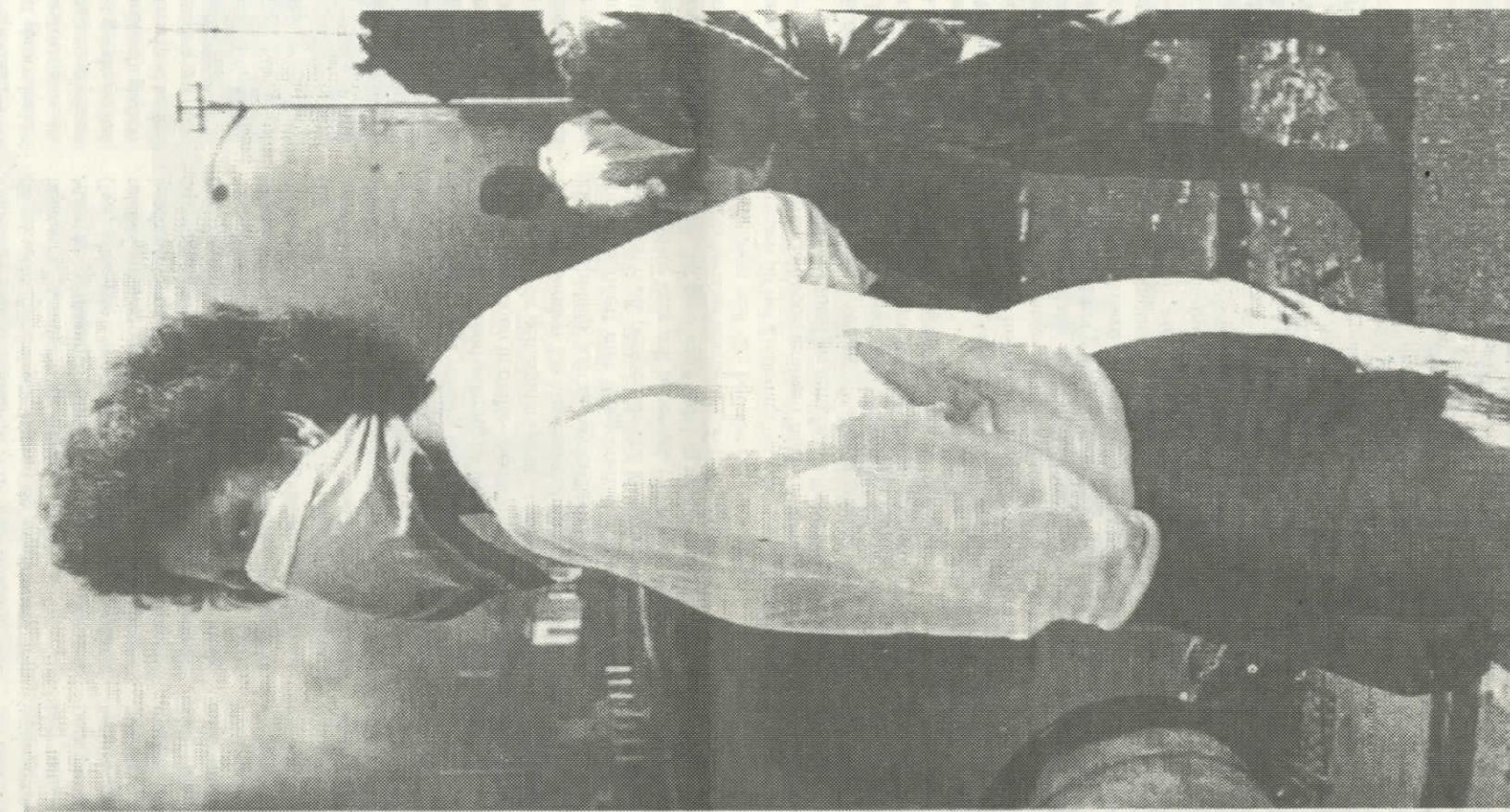
Onder het motto 'Jullie strijd is ook onze strijd' beginnen steeds meer activisten zich bezig te houden met internationale strijd. Er zijn contacten met bewegingen in Latijns-Amerika en Azië, maar ook in de actiewereld blijft Afrika gemarginaliseerd. Hoe komt dit? Enerzijds kan dit zijn doordat NGO's Afrika overspoelen en radicaal verzet door hun reformistische houding de kop indrukken, anderzijds ligt het wellicht aan de vormen van actie waarvoor in Afrika gekozen wordt. Daarover lees je hieronder meer.

Het beeld van de Afrikaanse vrouw als uitgemergeld, door zwermen vliegen omringt, passief slachtoffer staat bij vele westerse mensen op het netvlies gebrand. Ze krijgt teveel kinderen die ze niet groot kan brengen en verwacht dat anderen dit dan voor haar doen. Ook het westers feminisme maakt(e) zich er veelvuldig schuldig aan te denken op te moeten komen voor hun hulpeloze zusters in Afrika. Er wordt over het hoofd gezien dat Afrikaanse vrouwen net zo goed strijdbare wezens kunnen zijn en zijn. De vorm van strijd die ze vaak kiezen, maakt de strijdbaarheid van hen echter onzichtbaar voor hen die daar vooropgezette ideeën over hebben. De strijd die vrouwen kiezen moet in de context van hun levens gezien worden. Een deel van die context wordt beschreven door Ama Ata Aidoo: "Zoveel is er duidelijk over de meerderheid van de Afrikaanse vrouwen vandaag de dag; ze leven op het platteland en stedelijke sluppen van het continent; ze hebben slechts minimaal onderwijs genoten of helemaal geen; ze zijn getrouwde, monogaam of polygaam; ze hebben tussen de twee en zes kinderen gekregen; ze zijn betrokken in kleinschalige landbouw en handel; hun leven wordt op lokaal niveau geregeerd door mannen van wie ze de taal niet spreken en vanuit het buitenland door vreemde mannen die talen spreken waarvan ze niet de hoop hebben dit ooit te kunnen begrijpen." All this should be enough to make the African want to fold her arms, kneel over, and just die. However she is doing anything but that. She is still pushing. Het is makkelijk om vanuit hier hun verzet wanner buiten de context gehaald als reformistisch te bestempelen. Ook is het makkelijk door niet naar hen te luisteren het radicale aspect over het hoofd te zien of zoals Zulu Sofola: Het komt nooit bij haar op (westers opgeleide vrouw) dat terwijl zij de zin napapegaait: wat een man kan doen , kan een vrouw beter doen haar Afrikaanse tegenhangster zegt; wat een vrouw kan doen, kan een man niet doen". Er is echter niet een vorm van verzet die voor alle vrouwen op het Afrikaanse continent optaat. Hieronder volgt een verhalen over het Structurele Aanpassings Programma (SAP) van het IMF dat Zimbabwe als laatste land in Sub-Sahara Afrika in 1991 aannam.

Vrouwen dragen een onevenredig groot deel van de last die het SAP met zich meebrengt en dat laten ze zeker niet over hun kant gaan. Ik wil niet zozeer een oordeel vellen over de manier waarop vrouwen in verzet komen, maar eerder laten zien hoe ze tot die manier(en) van verzet zijn gekomen. De speerpunten van het SAP in Zimbabwe zijn:

- formele of de facto currency; devaluatie om import te ontmoedigen en export aan te moedigen
- liberalisering van handel door de afschaffing van prijs en import controle en betere toegang voor buitenlandse en multinationale ondernemingen
- afname van overheidsuitgaves op het gebied van sociale voorzieningen door middel van privatisering, introductie of verhoging van gebruikersbijdrages en het intrekken van subsidies, ook die op voedsel-aantal arbeiders inkrimpen en lonen omlaag halen
- privatisering van overheidsinstellingen en daaraan

gelieerde instituties. Er wordt dus een exportgeoriënteerde economie geïntroduceerd. Dit soort export-georiënteerde groeimodellen dienen slechts de belangen van internationale en nationale elites en hebben weinig te maken met concepten van ontwikkeling waaronder basisbehoeften van de meerderheid vallen voor

voorbeld: Overheidsuitgaven voor de gezondheidszorg worden teruggedrongen, waardoor de kwaliteit en bereikbaarheid ervan slechter wordt. Er worden gebruikersbijdrages geïntroduceerd waarvan de kosten op individuele huishoudens verhaald worden. De gebruikmaking van vrouwen en meisjes van de gezondheidszorg vermindert vanwege discriminatie binnen de huishoudens. Bovendien is er een groeiende werkloosheid van de vrouwen die in deze sector werken.

Een derde gevolg, een moeilijk meetbaar gevolg, is een grotere druk op de tijd en energie van vrouwen. Van het arme deel van de bevolking dat geraakt wordt door de SAP's worden vrouwen dus nog eens extra benadeeld door de gender-ongelijkheden die al bestaan. In Zimbabwe worden de sectoren waar vrouwen werkten (formeel en informeel) ondergewaardeerd en onderbetaald. Binnen huishoudens worden de inkomens van mannen en vrouwen ook anders besteed. Vrouwen zijn verantwoordelijk voor het huishouden en het opvoeden van kinderen. Mannen hebben een priveinkomen waar de vrouw geen beslissingrecht over heeft. Daarbovenop komt dat de SAP's zelf zijn verantwoordelijk voor onbetaald huishoudelijk werk, kinderen grootbrengen en sociale reproductie, daarnaast zijn ze veelal actief in de informele sector. Macro-economische vooroordeel te noemen. Ten tweede benadrukt de macro-economie efficiëntie. Die efficiëntie echter, is afhankelijk van de elasticiteit van vrouwen. Wat door de Wereldbank/IMF als verhoogde efficiëntie gezien wordt is in feite een afschuiving van kosten van de betaalde naar de onbetaalde economie. De SAP's kunnen dus alleen succesvol zijn ten koste van meer werk voor vrouwen.

Hoelang kan de overheveling van kosten doorgaan totdat de elasticiteit van de vrouwen gebroken wordt, totdat ze niet meer kunnen compenseren voor verlaging van sociale uitgaven en voedselprijzen. Of zoals Nzomo het formuleert: 'The bank... aims at making women more efficient beasts of burden'. Bij de Wereldbank ontstaat een groeiend besef dat gender-analyse een integraal onderdeel moet zijn bij het formuleren van beleid. Deze genderanalyse is echter niet bedoeld om het leven van vrouwen te verbeteren, maar door alle activiteiten van vrouwen in oghenschouw te nemen toch weer de efficiëntie te vergroten.

Meer en meer vrouwen beginnen te beseffen dat ze als groep door de SAP's worden benadeeld. Hieronder volgen eerst wat opmerkingen over verzet van vrouwen in het algemeen, waarna het verzet van vrouwen in Zimbabwe in die context wordt gezet.

Het soort verzet wat vrouwen veelal plegen is vooral gericht op communalisme en sociale bewegingen voor het behoud van het leven. Dit heeft veel te maken met de sociale relaties waarbinnen vrouwen van kinds af aan zijn grootgebracht en hoe

voorbeld: Overheidsuitgaven voor de gezondheidszorg. Een combinatie van stijgende prijzen, lagere inkomens en beperkte overheidsuitgaven in de sociale voorzieningen leidt tot een alarmerende degenererende levensstandaard van de arme meerderheid van de landen onder de SAP's. Een rapport van Unicef toont aan dat indicatoren als kindsterfte, voedingssatus van kinderen, werkloosheidsnivo en aantal mensen levend onder de armoedegrens allen waren verslechterd onder de SAP periode. Een

ze aangeleerd hebben gekregen de verzorgsters van de wereld te zijn. Veel vrouwen accepteren deze rol maar een wel rechten op die deze verplichtingen met zich meebrengen. Vaak confronteren vrouwen dan ook de meest heftige onderdrukking vanuit het best dat ze als moeders, echtgenotes hun families en gemeenschappen moeten beschermen. Natuurlijk varieert de inhoud van de verplichtingen van vrouwen per klasse, cultuur en historische periode en ook varieert de mate waarin vrouwen rolpatronen accepteren. Een kenmerk van het verzet van vrouwen is dat het op egaleitair basis is georganiseerd. Helaas wordt het verzet van vrouwen vaak niet als politiek gezien, ook door de vrouwen zelf niet, omdat er een traditioneel (mannelijk) beeld bestaat van wat politiek is. De term politiek wordt veelal als synoniem gebruikt voor de publieke sfeer van het leven. Een voorbeeld hiervan is the gkrakte township Crossroads in Zuid-Afrika. De Zuid-Afrikaanse overheid probeerde de gemeenschap te ondermijnen door de mannen tegen elkaar op te zetten. Beide groepen mannen sloten het vrouwengenootschaft dat bijvoorbeeld hadden gestreden voor watervoorzieningen en scholen, buiten omdat hun activiteiten niet als politiek werden gezien. De privateer die gezien wordt als zijnde de levenssfeer gereserveerd voor vrouwen, bestaande uit de familie en interpersoonlijke relaties tussen vrienden en kennissen, is gedefinieerd als apolitiek. Feministen hebben dit beeld van politiek aangevochten argumenterend dat persoonlijke instituties als kinderen opvoeden en huwelijk allen een politieke dimensie in zich dragen, politiek gaat over machtsverhoudingen. Het veranderen van machtsverhoudingen op alle sociale nivo's is politiek, dus ook het strijden voor het behoud van economische zelfvoorziening is politiek.

Terug naar de situatie in Zimbabwe. Twee strategieën van verzet kunnen onderscheiden worden. De eerste op individueel nivo, zich zoveel mogelijk aan de staat onttrekken. De tweede collectieve vormen van actie, de confrontatie met de staat aangaand. Vrouwen zijn niet alleen passieve slachtoffers geweest, ze hebben als verantwoordelijken voor het huishouden, zogenaamde overlevingsstrategieën uitgezet. Dit kan gezien worden als een alledaagse vorm van strijd. Strijd in de vorm van het formuleren van eisen, campagnes, mobiliseren kan de weg vrijmaken deze overlevingsstrategieën om te zetten in werkelijke veranderingen. De meeste acties van vrouwen zijn niet zichtbaar omdat ze lokaal op grassroots-nivo plaatsvinden. Boeren in Afrika hebben zich passief en actief verzet tegen de staat die hen wilde incorporeren in hun organisatorisch raamwerk. De meerderheid reageerde door buiten de formele economie om te opereren (hiervoor wil ik geen traditioneel beeld van Afrika scheppen, voor veel mensen in Afrika kan dit geen optie zijn). Dit is ook wat vrouwen in Zimbabwe deden als reactie op hun verslechterende levensomstandigheden veroorzaakt door de SAP's. Zoals al eerder gezegd zijn vrouwen als moeders, echtgenotes verantwoordelijk voor het overleven van de huishoudens en daardoor ook vooral het ontwikkelen van de strategieën. Dit houdt onder andere in het gebruik maken van traditionele (lees niet statische) vormen van solidariteit, subsistente productie, verhuzen naar het platteland. Dit is niet in strijd met de regels, maar probeert de regels zoveel mogelijk te vermijden. Vrouwen die op dit individuele nivo strijd voeren dragen ertoe bij dat gender-relaties veranderen en vrouwen meer economische autonomie verwerven.

Er zijn ook vrouwengroepen in Zimbabwe die zich met de negatieve effecten van de SAP's voor vrouwen bezighouden. Groepen die niet beïnvloed zijn door staatsideologie. Zo is er het Zimbabwe 'Women's Resource Centre and Network' (ZWRCN). Zij verspreiden informatie over de SAP, geven workshops, hebben een documentatie centrum en hebben een netwerk van vrouwengroepen opgezet. Zij werken vanuit een feministische basis gericht op gelijkwaardigheid. Ze doen ook wel lobbywerk bij de overheid. Een andere grote actiegroep is de 'Women's Action Group' die zich vooral richt op de ondermijning van mensenrechten door de SAP, ze brengen een blad uit 'Speak Out'. Meer zichtbare vormen van protest, zoals demonstraties heb ik niet kunnen achterhalen. Vrouwengroepen zoals sluiten zich wel aan bij bredere groepen zoals

De Revolutie maak je niet alleen!

Door de onstuimige groei die anti-autoritair actie en informatiecentrum EuroDusnie momenteel doemaakt is er volop plaats voor nieuwe revolutionaire medewerksters.....

McDusnie *Functie: Chef Tok m/v*

Taken: Het horizontaal hakken en bereiden van allerlei biologische groenten en andere ingrediënten in een zodanige samenstelling dat daar een consumentbaar product uit voorkomt.

Scholingsproject *Functie: Docent*

Taken: Het bezoeken van onderwijsinstellingen met een zorgvuldig samengesteld anarchistisch propagandamateriaal verpakt in een anti-Europa tasje.

Politieke infowinkel *Functie: medewerker verkoopteam*

Taken: Bepalen van samenstelling van de in EuroDusnie aangeboden blikveldverruimende lektuur.

Fietsen op vrijdag *Functie: projectmanager*

Taken: Planning van route en actie tijdens maandelijkse fietsdemonstratie voor autovrije binnenstad.

Dusnieuws *Functie: Redacteur*

Taken: Het 5 wekelijkse periodiek Dusnieuws is altijd op zoek naar schrijversters van het informerend, inspirerend en activerend geschreven woord die middels het beroeren van een pen mensen kunnen bewegen tot heldhaftige verzetshanden tegen de autoriteiten.

Publiciteitsgroep *Functie: Reclamemens*

Taken: Samenstellen van geraffineerd publiciteits-pakket waaronder posters en folders die naast plaatselijk ook landelijk en internationaal een grote aantrekkingskracht vertoont op latent aanwezig revolutionair potentieel.

Weggeefproject *Functie: Beheerder v/m*

Taken: Het in Leiden verzamelen van allerlei herbruikbare artikelen en deze beschikbaar stellen aan behoeftige mededburgers.

Informatie-avonden *Functie: Informateur*

Taken: Organiseren van doordacht informatie programma dat tot doel heeft de EuroDusnie medewerkers alsmede 'de bevolking' uit het sloganse slop te halen en met gepresenteerde kennis te verhelfen tot gewest Intelligenciepeil.

Voedsel Koöperatie *Functie: in-/verkoper*

Taken: Het samenstellen, bestellen en aan de mens brengen van een biologisch en diervriendelijk voedings en lichaamsverzorgingsassortiment waaronder chips en tandpasta in s'lands kleinste kruidenier.

Wat vragen wij aan U?

Beschikt u over een schat aan politieke ideeën?

Krijgt u ook uitslag in uw nek zodra Den Haag Vandaag haar uitzending begint?

Werpt ieder antwoord bij u weer nieuwe vragen op?

Dankt u wanneer u de TV aanzet ook "Waar gaat dit over?"

Bent u flexibel van geest en lichaam?

Heeft u een hekel aan dogmatisch links en rechts geleuter?

Revolutionair georiënteerd?

Wat bieden wij u aan?

Een actief en inspirerend team, dat voortdurend haar eigen grenzen verlegt. Een salaris van min vijftientwintig gulden als eigen bijdrage aan de revolutionaire activiteiten. Een garantie op een eigen dossier bij verschillende nationale en internationale veiligheidsdiensten. Maar vooral veel strijdbaarheid en een werkplek waar qok uw mening telt!

Sollicitatie

U kunt mondeling of schriftelijk solliciteren en wel bij ald: Personelszaken: Jos, Margriet en Marco EuroDusnie, Boerhaavelaan 345 in Leiden tel 071 5173019 email: eurodusnie@disl.nl

Bronnen:
Community and resistance- Temma Kaplan
The African state, structural adjustment and gender:
schriftster onbekend
Women's culture- Jill M. Bystydzienski
Structural Adjustment and Women in Zimbabwe-
Nazneen Kanji, Niki Jazdowska
The African Woman Today-Ama Ata Aidoo
Feminism and African Womanhood- Zulu Sofola
Dusnieuws nr. 9/1998

Banco de ideas Z

Donderdag 17 december

Tentoonstelling in EuroDusnie

In de maand december is EuroDusnie een tentoonstelling rijk van het werk van 'Banco de ideas Z' uit Cuba. 'Banco de ideas Z' is een cultureel project, horizontaal georganiseerd, niet-commercieel en

onafhankelijk. Vrij van de traditionele uitsluiting voor redenen van esthetica of "smaak", met géén commerciële doelenden of handelsbarrières exposeren wij schetsen en tekeningen en hebben wij de erkenning van opkomende artiesten en schrijvers op ons genomen. Op kringlooppapier en met oude druktechniek vieren we de diversiteit in artistiek/literaire creaties en haar relaties met andere sociale ruimtes. 'Volgens hun zeggen zijn ze in 1992 opgericht door een groep jongeren, doch vormde ik bij mijn bezoek aan 'Banco de ideas Z' de minderheid als jongere tussen mensen variërend van dertig tot zestig jaar oud. De diversiteit in de groep is groot en mensen houden zich immiddels met zeer uiteenlopende projecten bezig. Zo steunen ze momenteel de lagere school in hun buurt 'Tomas Romay' met 371 leerlingen. Daar proberen ze de traditionele leermethodes te overslaan met culturele projecten. Andere mensen hebben een radioproject waarbij ze de projecten, informatie en artiesten verbinden aan 'Banco de ideas Z' via de ether bekend maken. En weer andere personen zetten zich in voor het behoud van de fauna en voor bescherming van de vissen in de Caraïbische zee. 'Banco de ideas Z' zegt geen politieke doeleinden te hebben, maar de mensen zijn linksradicaal georiënteerd en ze bewegen volgens hun zelf in de marges van het socialistisch Cuba. Nu is activisme in Cuba een verhaal apart, om dit goed te kunnen begrijpen moet je hier echt in verdiepen. Schrijf voor meer informatie naar: ideasz@jicce.org.cu of Banco de ideas Z, Calle 19 No. 1362 apto. 15 e/ 24 y 26. Vedado, Habana 4 CP 10400 Cuba.

De tentoonstelling is te bezichtigen tijdens activiteiten. Wil je de tentoonstelling halen naar een andere stad, bel EuroDusnie (Margriet).

Geld of Leven Karaavaan

Bijeenkomst ter voorbereiding van het Nederlandse deel van de Geld of Leven Karaavaan (voorjaar 1999) van Keulen naar Keulen. Donderdag om 19.30 uur aan de Oude Gracht 229 in Utrecht, zie ook elders in Dusnieuws

10 december 1994: ondanks een demonstratieverbod gaan 2000 mensen in Essen (Duitsland) tegen de EU top de straat op, er worden meer dan 1000 mensen gearresteerd.

Vrijdag 18 december

Basisdemocratisch Netwerk

Vrijdag 18 december om 19.30 uur in het Dwars gebouw aan de Oude Gracht 229 in Utrecht Het Basisdemocratisch Netwerk (BN) is een associatie van diverse groepen en individuen die zich alle kunnen vinden in de volgende doelstellingen:

- 1) Volledige democratisering van de samenleving op alle gebieden en een gelijke verdeling van kennis, macht en middelen op wereldschaal;
- 2) Gelijke rechten voor alle mensen overal ter wereld. Bestrijding van racisme, sexismen en alle andere vormen van uitbuiting en onderdrukking.
- 3) Het opbouwen van ecologisch en economisch duurzame alternatieven, gevestigd op basisdemocratische en decentrale structuren;
- 4) Het voeren van directe actie voor het bereiken van de bovenstaande doelstellingen en het algemeen bewustzijn daaromtrent; een confronterende houding tegen de macht van multinationale ondernemingen, nationale staten en supranationale instituties die actueel een bedreiging vormen voor een waardig bestaan voor mens, dier en natuur.

Voor aangesloten groepen en organisaties wil het BN een ondersteunende rol vervullen, daar waar het gaat om coördinatie en communicatie, om informatievoorziening alsmede om publicitaire en facilitaire ondersteuning.

Daarnaast hoopt het BN een actieve rol te kunnen spelen bij het initiëren en stimuleren van vele noodzakelijk te voeren discussies over schijnbaar losstaande, maar intrinsiek met elkaar samenhangende onderwerpen en items.

Basisdemocratisch Netwerk p.a. Postbus 13013 3507 LA UTRECHT tel. ('s avonds) 030/2939598 mail: axenetx@xs4all.nl

1 december 1955: Alabama, VS: Rosa Parks weigert haar zitplaats in de bus aan een blanke af te staan. Dit is het begin van de burgerrechtenbeweging onder Martin Luther King.

Woensdag 9 december

De film 'Fresa y Chocolate' (1993) van Tomás Gutiérrez Alea gaat over een homoseksuele man in Cuba die strijd voor acceptatie in een machosamenleving. De in 1996 overleden Tomás Gutiérrez Alea stelde veelvuldig de Cubaanse revolutie, de bourgeoisie en de bureaucratie ter discussie op een satirische en humoristische wijze in zijn films. Andere films van hem zijn o.a. Memorias del Subdesarrollo, Muerte de un Burocrata.

Aanvang: 20.30 uur plaats: EuroDusnie

Zaterdag 19 december

Internationalistische disco

Veel opruende muziek uit alle windstreken. Interactief - dus neem je muziek mee. Aanvang: 22.00 uur plaats: EuroDusnie

Trans National Caravan

Gelgenheid ter ontmoeting met de Europese coördinatiegroep van de Trans National Caravan die dit weekend haar biljeenkombst in EuroDusnie houdt. De Trans National Caravan is een initiatief van Indiase boer(inn)en van de radicale boerenorganisatie KRRS om een maand lang in Europa met andere activisten de negatieve gevolgen van de 'vrije' markt aan de kaak te stellen. Het welkomstcomité kan alle hulp gebruiken. Voor de precieze tijd van de bijeenkomst kun je contact op nemen met Jan Paul (jpsmit@xs4all.nl) of Carla (infocent@wnet.bos.nl) of bellen naar 0317 423588 (Carla). Meer informatie vindt je op de website www.stdt.dst.nl/~caravan of kijk in Dusnieuws // 8.

Woensdag 23 december

Info-avond over Cityvorming in Leiden

Gerard van Hees vertelt aan de vooravond van het nieuwe jaar over de prestigieuze plannen van de gemeente Leiden zoals de Aalmarkt, de Boommarkt. Over waarom deze projecten weinig zoden aan de dijk zetten als het gaat om sociale huisvesting, en het creëren van publieke ruimtes. Wellicht geeft deze informatieavond nieuwe aanknopingspunten voor actie in Leiden.
Aanvang: 20.00 uur plaats: EuroDusnie

Woensdag 30 december

Info-avond over Cityvorming in Leiden

De tweede film in de reeks van films van de regisseur Tomás Gutiérrez Alea is 'Cartas del Parc', naar een verhaal van de Colombiaanse schrijver Gabriel García Marquez, over een onmogelijke liefde.
Aanvang: 20.30 uur plaats: EuroDusnie

Zaterdag 2 januari 1999

Viva La Revolution, Viva Zapata!
Revolutionair nieuwjaarsfeest ter viering van vijf jaar Zapata opstand in Chiapas, Mexico
Met bands/cocktails/dixo en veel verrassingen! Let op de flyers, posters en website voor het precieze programma.

EuroDusnie?

Iedere woensdag is er een biologische en veganistische soepkeuken van 18.00 tot 20.00. En iedere vrijdag een bio/vega eetcafe van 17.00 tot 21.00. Aansluitend een film, informatie of discussie avond. Tijdens alle activiteiten die in EuroDusnie plaatsvinden zijn de info-winkel, de voedselkoöperatie '(oko)', en het weggeefproject geopend. In de info-winkel kun je terecht voor allerlei interessante boeken tijdschriften en muziekjes. In 'oko' 'De kleine beurs' kun je al het veganistische en biologische voedsel aanschaffen wat je maar kunt wensen. Deze koöperatie is opgezet voor mensen die verantwoord willen eten maar een kleine geldbuidel hebben. Wanneer je echt totaal geen geld hebt kun je nog altijd terecht bij het weggeef-project. Dit is een project waar geen enkele vorm van geld aan te pas komt. Hier brengen mensen hun spullen die ze niet meer nodig hebben en andere mensen kunnen die dan weer mee nemen. Ook organiseert EuroDusnie informatie-lessen op middelbare scholen, informatie avonden, benefieten en concerten; we voeren directe acties en brengen de Dusnieuws (heb je net in handen) uit. Ook biedt EuroDusnie ruimte aan Organisaties voor vergaderingen of bijeenkomsten. EuroDusnie werkt vanuit een anti commercieel en bewust partijsloos basisprincipe. Wil je mee helpen met een van de onderdelen van EuroDusnie of heb je een leuke ideeën, neem dan contact met ons op.